

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

สหกรณ์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการดำเนินการของสมาชิก:
กรณีศึกษา สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

Factors Relating to Members Voting for Board of Director: A Case Study of
Kasetsart University Savings and Credit Co-operative Ltd.

นามผู้วิจัย นางสาวเนตรนภา แป้นปรง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ ปิติปัญญา, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ปรีชา สิทธิกรณีกโร, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิจิตต์ศรี สงวนวงศ์, Dr.rer.soc.oec.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการดำเนินการของสมาชิก: กรณีศึกษา
สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

Factors Relating to Member Voting for Board of Director: A Case Study of
Kasetsart University Saving and Credit Co-operative Ltd.

โดย

นางสาวเนตรนภา แป้นปรุง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เนตรนภา แป้นปรุง 2553: การศึกษาสาเหตุของการใช้สิทธิเลือกตั้งและความคิดเห็น
ที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์
สหกรณ์) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ภาควิชาสหกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์รังสรรค์ ปิติปัญญา, Ph.D. 85 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้ง
คณะกรรมการของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด และปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการไปเลือกตั้งดังกล่าว

ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวน 433 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ
ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และไคว์สแควร์

การศึกษาพบว่า สมาชิกมีความเห็นด้วยกับระบบการเลือกตั้งที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเมื่อ
พิจารณาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งพบว่า อายุ การศึกษา รายได้และสาย
งานของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Netnapha Panprung 2010: Factors Relating to Member Voting for Board of Director: Case Study of Kasetsart University Savings and Credit Co-operative Ltd. Master of Arts (Cooperative Economics), Major Field: Cooperative Economics, Department of Cooperative. Thesis Advisor: Assistant Professor Rangsan Pitipunya, Ph.D. 85 pages.

This research aimed to study the opinion of Kasetsart University Savings and credit cooperative members on the cooperative election system and the factors relating to member voting.

Main data were collected from 433 of the cooperative members. The analysis tools applied in this research were percentage, mean and Chi-square.

It was found that the cooperative members agreed with the present election system of the cooperative. The study also revealed that age, education level, income level, and type of work had significant relation to the members voting.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

____ / ____ / ____

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.รังสรรค์ ปิติปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อ.ดร.ปรีชา สติธิกรณไกร ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านดังกล่าวเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับความผิดพลาดใดที่มีในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขออภัยด้วยความเต็มใจ และความสำเร็จและคุณค่าของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ-คุณแม่ และครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนด้วยดีมาตลอด ตลอดจนรุ่นพี่-รุ่นน้องและมิตรสหายที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอ ขอขอบคุณสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้น่าจะเป็นประโยชน์กับผู้อ่านไม่มากนัก

เนตรนภา แป้นปรุง
เมษายน 2553

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา	4
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น	6
ปัจจัยที่มีต่อความคิดเห็น	10
แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคล	12
แนวคิดการพัฒนา	14
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับสหกรณ์	23
ความหมายของสหกรณ์	23
แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์	24
หลักการสหกรณ์	25
ปรัชญาสหกรณ์	27
จิตวิญญาณสหกรณ์	28
การควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์	29
การบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
กรอบแนวคิดในการวิจัย	33

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีการศึกษา	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
แหล่งข้อมูล	34
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	34
ตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4 สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด	38
ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์	38
ผลการดำเนินการ	43
หลักเกณฑ์และวิธีสรรหากรรมการดำเนินงานและผู้ตรวจสอบกิจการ	44
บทที่ 5 ผลการศึกษา	48
ข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก	48
หน่วยงานที่สังกัด ประเภทบุคลากร สายงานและระดับรายได้	50
การเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิก	52
การใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ	54
การเลือกตั้งปี 2550	54
แรงจูงใจในการไปเลือกตั้ง	55
สาเหตุที่ไม่ไปเลือกตั้ง	56
การขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าของสมาชิก	56
เหตุผลที่ไม่ขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า	57
สมาชิกคิดว่าควรจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า	57
ระดับความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน	58
ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ	59
สถานที่ใช้ในการเลือกตั้ง	60
ความเหมาะสมของระยะเวลาและการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	61

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ	62
ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ	63
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับการไปเลือกตั้ง	
ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด	64
ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการไปเลือกตั้ง	64
ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับการไปเลือกตั้ง	65
ความสัมพันธ์ระหว่าง การศึกษากับการไปเลือกตั้ง	66
ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้กับการไปเลือกตั้ง	67
ความสัมพันธ์ระหว่าง สายงานกับการไปเลือกตั้ง	69
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	70
สรุปผลการศึกษา	70
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	70
ความคิดเห็นที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้งของ สอ.มก.	71
ด้านการพิจารณาความเหมาะสมที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้งของ สอ.มก.	71
ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ	71
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการไปเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์	71
ข้อเสนอแนะ	72
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา	72
ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป	72
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	73
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการดำเนินงานในปี 2550 เปรียบเทียบกับปี 2549 ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด	43
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของ สมาชิก	49
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ประเภทบุคลากรสายงานและระดับราย	51
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วม กิจกรรม ของสหกรณ์	53
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สิทธิ เลือกตั้ง กรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ	54
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเลือกตั้งปี 2550	55
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจในการไป เลือกตั้ง	55
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุที่ไม่ไป เลือกตั้ง	56
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการขอใช้สิทธิ ลงคะแนนล่วงหน้าของสมาชิก	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการขอใช้สิทธิลงคะแนน ล่วงหน้าของสมาชิก	57
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ขอใช้สิทธิ ลงคะแนนล่วงหน้า	58
12	ระดับความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ	58
13	ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ	59
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ใช้ในการเลือกตั้ง	60
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเหมาะสมของ ระยะเวลาและการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	61
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการอำนวยความสะดวก ด้านอื่นๆ	62
17	ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบ กิจการ	64
18	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับการไปเลือกตั้งปี 2550	65
19	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง	67
21	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง	68
22	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสายงานของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง	69

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การพัฒนา 3 มิติ	16
2	ลักษณะคนพัฒนา	20
3	ลักษณะชุมชนพัฒนา	21
4	โครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	30
5	กรอบแนวคิด	33
6	โครงสร้างการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด	42

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในการบริหารงานขององค์กรทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนนั้นล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยปัจจัยทางการบริหารหลายด้านจึงจะประสบผลสำเร็จได้ “คน” นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีความสำคัญต่อองค์กร โดยการนำสติปัญญาความสามารถที่มีอยู่มาพัฒนาองค์กรให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่วางไว้ การบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นวิธีการแสวงหาแนวทางที่จะให้ได้บุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานต่าง ๆ เข้ามาบริหารองค์กรตลอดจนทำให้องค์กรเกิดความคล่องตัวจากการประสบปัญหาสภาวะเศรษฐกิจทางด้านต่าง ๆ โดยที่องค์กรนั้นสามารถที่จะขับเคลื่อนไปได้โดยไม่หยุดชะงักหรือขาดตอน พร้อมทั้งยังช่วยให้องค์กรสามารถแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จ

สหกรณ์เป็นหน่วยธุรกิจพิเศษที่จัดตั้งขึ้นตามหลักปรัชญาสหกรณ์ในการสร้างสันติสุขทางเศรษฐกิจและสังคมแก่มวลสมาชิก เนื่องจากสหกรณ์นั้นจะประกอบด้วยสมาชิกจำนวนมากซึ่งมีอุดมการณ์ร่วมกันในการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยใช้หลักประชาธิปไตยในการดำเนินงานธุรกิจสหกรณ์ ซึ่งการจัดตั้งสหกรณ์ในประเทศไทยได้มีการใช้กฎหมายพิเศษ คือ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้ใน มาตรา 51 ให้เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ซึ่งหมายถึงอำนาจกระทำการตามข้อบังคับของสหกรณ์นั้น ๆ กล่าวคือ ข้อบังคับสหกรณ์นั้นเป็นแผนธุรกิจ หรือข้อตกลงที่คณะกรรมการดำเนินการเสนอต่อสมาชิกและตกลงกันในที่ประชุมใหญ่ เพื่อมอบหมายให้คณะกรรมการ ดำเนินการนำไปปฏิบัติในฐานะตัวแทนของสมาชิก แล้วนำข้อบังคับนี้ไปจดทะเบียนไว้กับนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐข้อบังคับสหกรณ์เป็นแผนธุรกิจที่ตกลงกันไว้มีความเกี่ยวข้องกับการผลิต การบริโภค ความเป็นอยู่และการดำรงชีพต่าง ๆ จึงต้องจัดหาสินค้าและบริการมาบริการแก่สมาชิก โดยกฎหมายสหกรณ์ได้กำหนดไว้ในมาตรา 46 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่นายทะเบียนสหกรณ์จะตรวจสอบว่าสหกรณ์มีแผนการดำเนินการกิจการตามกรอบใหญ่ของกฎหมายที่กำหนดไว้ และ การดำเนินการนอกเหนือจากข้อบังคับของคณะกรรมการต้องเห็นชอบ หรือเสนอขอเพิ่มเติมแก้ไข

ข้อบังคับจากที่ประชุมใหญ่ เนื่องจากมวลสมาชิกเป็นเจ้าของสหกรณ์ ดังที่เราทราบแล้วว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่จะทำให้ การจะดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นเราจำเป็นที่จะต้องมีความรู้คณะกรรมการดำเนินการที่ดี หลักการสำคัญของการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ก็คือสมาชิกของสหกรณ์ทุกคนจะเป็นเจ้าของกิจการมีอำนาจในการปกครอง บริหารกิจการของสหกรณ์แต่การจะให้สมาชิกทั้งหมดเข้าไปประชุมพร้อมกันเพื่อบริหารและควบคุมการทำงานของสหกรณ์นั้นย่อมทำไม่ได้ เพราะสมาชิกมีจำนวนมากไม่สามารถหาสถานที่และเวลาในการประชุมหารือกันได้ ฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องมีการเลือกตั้งคัดสรรคณะกรรมการขึ้นมา โดยมอบอำนาจให้บุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อเข้าไปทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิกในการจัดการบริหารกิจการของสหกรณ์ให้ประสบความสำเร็จ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ซึ่งเป็นสมาชิกที่ถูกเลือกขึ้นมาเป็นตัวแทนของตนในการบริหารงานของสหกรณ์ ต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการ และดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ การบริหารงานในปัจจุบันมิใช่เป็นเรื่องที่กระทำกันได้ง่าย คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ และปรับตัวทั้งในด้านของตนเองและการบริหารงาน เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง การบริหารงานสหกรณ์ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ย่อมเป็นที่ปรารถนาของผู้บริหารและสมาชิกสหกรณ์ กล่าวกันว่า สหกรณ์ใดที่มีความมั่นคงก็มีโอกาสประสบผลสำเร็จในการบริหารงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อ วันที่ 6 มกราคม 2502 เป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ ซึ่งยึดหลักการบริหารตามแนวทางสหกรณ์ เช่นเดียวกับสหกรณ์ประเภทอื่น ดังนั้นจึงเห็นได้จากการที่สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ได้จัดให้มีการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทำหน้าที่บริหารงานและกำหนดแนวทางของสหกรณ์ ได้ให้มีการกำหนดการเลือกตั้งคณะกรรมการสรรหา เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะทำงานในการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ออมทรัพย์ ตามข้อบังคับ และ ระเบียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งข้อบังคับ และ ระเบียบที่ปฏิบัติใช้กันมาตั้งแต่ พ.ศ.2543 ซึ่งได้พบปัญหา และ อุปสรรค ทั้งข้อดี และ ข้อเสียมากมาย เนื่องจากสถานการณ์นั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ตามยุค ตามสมัย ซึ่งข้อบังคับ ระเบียบมิได้มีการเปลี่ยนแปลง และแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อบังคับและระเบียบว่าด้วยการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ ที่ใช้ปฏิบัติมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดให้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ สมาชิกให้ความร่วมมือในการใช้สิทธิในการเลือกน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งควรจะมีการศึกษาสาเหตุของการไม่ไปเลือกตั้งและแสวงหาแนวทางแก้ไข หรือ ปรับปรุง

ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยนำปัญหาดังกล่าวมาปรับปรุงให้อยู่บนแนวทาง และหลักการสหกรณ์อย่างแท้จริง (สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด, 2543: 2)

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงสนใจศึกษาถึงความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด และสหกรณ์อื่น ๆ ที่ให้ความสนใจในด้านนี้เช่นกันอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการไปเลือกตั้งคณะกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยนี้ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด รวมถึงทราบปัญหาที่แท้จริงและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานในการจัดการเลือกตั้งของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

สมมติฐานของการวิจัย

เพศ อายุ การศึกษา รายได้และสายงานมีความสัมพันธ์กับการไปเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ขอบเขตของการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งและการไปใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด โดยใช้แบบสอบถามทำการสอบถามความคิดเห็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวน 433 คน โดยมีระยะเวลาทำการวิจัยระหว่าง เดือนพฤษภาคม 2550 – กันยายน 2550

นิยามศัพท์

การศึกษาครั้งนี้มีการกำหนดความหมายของคำบางคำเพื่อใช้ในการวิจัย คือ

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

สมาชิกสาย ก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นข้าราชการ สายวิชาการ

สมาชิกสาย ข หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นข้าราชการ สายช่วยวิชาการ

สมาชิกสาย ค หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นข้าราชการ สายบริหารและธุรการ

สมาชิกลูกจ้างประจำ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นลูกจ้างประจำ

การเลือกตั้ง หมายถึง การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ระบบการเลือกตั้ง หมายถึง ระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบ
กิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงด้าน
การประชาสัมพันธ์ การอำนวยความสะดวกทั้งก่อนวันเลือกตั้งและในวันเลือกตั้ง

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำกัดที่มีผลต่อการพัฒนาอันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษามี แนวความคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดเกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรม Oxford Advanced Learner โดย Hornby (2000: 890) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ไว้ดังนี้

1. เป็นความรู้สึก หรือ ความคิดที่มีต่อบุคคลสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องเกี่ยวกับความเป็นจริง
2. เป็นความเชื่อ หรือ ความเห็นของกลุ่มคน
3. เป็นความเห็น หรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

Maier (1955: 52) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของทัศนคติส่วนหนึ่งและเป็นการแปลความหมายข้อเท็จจริงอีกส่วนหนึ่ง นอกจากนั้นแล้ว จะพบเสมอเมื่อบุคคลได้เกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งแล้วบุคคลนั้นมักจะอ้างเหตุผล เพื่อสนับสนุนหรือปกป้องความคิดเห็นนั้น แต่การแสดงเหตุผลดังกล่าวเป็นเพียงผลที่เกิดจากความคิดเห็น เท่านั้นมิได้ชี้ให้เห็นทัศนคติที่แท้จริงแต่อย่างใด และเขากล่าวว่า ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมาย

ดังกล่าวขึ้นอยู่กับอิทธิพลของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น เขาสรุปว่า “ความคิดเห็น” ชี้ให้เห็นถึงทัศนคติ และเราจะทราบทัศนคติได้จากการแสดงความคิดเห็นของเขาในเรื่องนั้น

Kolesnik (1970: 320) ได้นิยามความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่า หรือ ทัศนะ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และความคิดเห็นหรือทัศนะนี้ย่อมได้รับอิทธิพลจากทัศนคติ

Webster (1977: 1254) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการประเมินค่าการแสดงความรู้สึก หรือ การคาดการณ์ในเรื่องคุณภาพ หรือ คุณค่าเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคคล และ การที่จะยอมรับความคิดเห็นนั้น ๆ ต้องมีการพิจารณา หรือ ถกเถียงเพื่อหาข้อสรุปของความแตกต่าง ในเรื่องของทรรศนะ และ ความเชื่อนั้นเสียก่อน

Isaak (1981: 203) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นสรุปได้ว่าเป็นการแสดงออกทางคำพูด หรือ คำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่ว ๆ ไปโดยปกติแล้วความคิดเห็นจะแตกต่างกับทัศนคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะในขณะที่ทัศนคติจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปมีความหมายกว้าง ๆ

จำเรียง จิตต์อนันต์ (2526: 248-249) ได้กล่าวถึง ความคิดเห็นในวงกว้างซึ่งเป็นแนวความคิดเห็นสาธารณะ หรือ มติมหาชน ว่าเป็นทรรศนะ ความรู้สึก และความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เฉพาะกลุ่ม เกี่ยวกับประเด็นความสนใจ หรือ ปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่งในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งสาธารณะมติประเด็นใด ๆ ก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดในประเทศ แต่เป็นความคิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ยั้งตกลงไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายให้เห็นข้อดี ข้อเสีย จนในที่สุดเกิดการตัดสินใจร่วมกันเป็นมติออกมาส่วนอิทธิพลที่มีต่อมตินั้นก็ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่

1. ภูมิหลังทางสังคม (social background) คือ กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่ว ๆ ไปย่อมมีความเห็นแตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้สูงอายุกับผู้เยาว์ชาวชนบทกับชาวเมือง ระหว่างผู้มีรายได้ต่ำกับผู้มีรายได้สูง

2. กลุ่มอ้างอิง (reference groups) โดยปกติจะคบหาสมาคมกัน หรือ กระทำสิ่งใดให้แก่อีกคนหนึ่ง ความคิดที่มักจะคำนึงคือมีอะไรร่วมกัน หรืออ้างอิงกันได้ เช่น มีอาชีพแบบเดียวกัน เห็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน แต่ละคนย่อมกำหนดหรือระบุกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกหรือเป็นกลุ่มที่ตนเองมีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่มและร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสาธารณสมบัติ

3. กลุ่มกระตือรือร้นและกลุ่มเฉื่อยชา (active and passive groups) โดยผู้ที่สนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งย่อมมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ และก่อให้เกิดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ได้ในที่สุด และสามารถมีอิทธิพลต่อสาธารณสมบัติ โดยเฉพาะการจูงใจให้คนเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยในประเด็นต่าง ๆ ได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มเฉื่อยชาที่ไม่มีบทบาทอะไรนักต่อสาธารณสมบัติ

จากรอง ฤกษ์ห่วย (2534: 2) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้น อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคนแต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคติตรงที่ทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

จิรายุ วัฒนากร (2540: 16) ได้สรุปความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออกมา เพื่อให้ผู้อื่นสามารถที่จะรับรู้ตลอดจนสามารถที่จะประเมินค่าในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง การลงความเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยก็ได้ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม การติดต่อกับภายนอก การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และการพบปะสังสรรค์ประจำวัน

นพมาศ บุญยรัตน์ (2539: 99) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมา โดยการพูด หรือ การเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือ พูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตามแต่เมื่อพูดหรือ เขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งสะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นที่นิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งหรือเรียกกันว่าการสำรวจประชามติ

บุญเรียง สุนทร (2539: 78) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่า เป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้สังเกต และวัดได้จากคน ความคิดเห็นเป็นการแสดงออก ของบุคคลทางด้านความเชื่อและความรู้สึกต่อ สิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะเป็นการพูด หรือ การเขียน ก็ได้ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินในการแสดงออก ซึ่งความคิดเห็นนั้นอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้

ปรียาพร วัฒนานนท์ (2532: 25) กล่าวว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่เห็นว่าถูกต้อง หรือไม่ถูกต้องโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ การเรียนรู้ และ สภาพแวดล้อมตามความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติของบุคคลนั้น โดยใช้ภาษาพูด หรือ ภาษาเขียน

วันพบ ลำพาย (2533: 17) ได้สรุปว่าความคิดเห็น ทัศนคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนหรือกระบวนการเรียนรู้นั้นจะแตกต่างกันแล้วแต่ชนิดลักษณะของความคิดเห็น ทัศนคติบุคคลหรือแล้วแต่สิ่งแวดล้อม สรุปแล้วความคิดเห็น ทัศนคติที่เกิดจากการเรียนรู้จะมีปัจจัยสำคัญ ๆ อยู่ 4 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อ สิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในด้านประสบการณ์โดยตรงและโดยอ้อม
2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ความคิดเห็น ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดจากการติดต่อสื่อสารกับบุคคล โดยเฉพาะด้านการเลียนแบบไม่เป็นทางการที่เกิดขึ้นในวัยเด็กที่ได้รับอิทธิพลจากครอบครัวหรือโรงเรียน เป็นต้น
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง ความคิดเห็น ทัศนคติ สามารถสร้างขึ้นมาได้จากการเลียนแบบผู้อื่น โดยจากชั้นแรกมองการปฏิบัติของคนอื่น แล้วแปลความหมายเป็นความคิดเห็นหรือทัศนคติ
4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน ความคิดเห็น ทัศนคติหลายอย่าง เป็นผลสืบเนื่องจากสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หรือหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น

แนวความคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้ สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ความคิดเห็น อาจเป็นลักษณะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ เนื่องมาจากคุณสมบัติประจำตัวของบุคคลด้วย เช่น พื้นความรู้ ภูมิหลังของบุคคล ประสบการณ์การทำงาน การพบปะสังสรรค์ รวมถึงสิ่งแวดล้อม ต่าง ๆ ของสังคมที่บุคคลนั้นได้รับดังนั้นความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้น อาจมีความคิดเห็น ที่สอดคล้องกันหรือแตกต่างกันได้หลายประการจากปัจจัยต่าง ๆ

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความแตกต่างกัน ตามปัจจัยต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวถึงมีนักวิจัย หลายท่านทำการศึกษาไว้ ผู้วิจัยได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นไว้ดังนี้ Oskamp (1977: 119-133)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้นและคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และ เจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคม หรือ จากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่ม และ สังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด หรือ สังคมใด ก็จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม หรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่ม หรือ สังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องหรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะส่งผลต่อกาแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ดังนั้นพอสรุปได้ว่า มีปัจจัยอะไรบางอย่างที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งก็มี 5 ปัจจัยดังนี้ Oskamp (1977: 119-133)

(1) ปัจจัยทางพันธุกรรม และ ร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยมีการกล่าวถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งมีผลต่อการศึกษาทัศนคติ หรือ ความคิดเห็น ของบุคคล นั้น ๆ ได้ ส่วนปัจจัยด้านร่างกายเช่น อายุ ความเจ็บป่วย และ ผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็น และ ทัศนคติของบุคคลยกตัวอย่างเช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยม มักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

(2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรงที่ได้รับ เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิดทัศนคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ

(3) อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ และ ครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กจะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิดการตอบสนองทางด้านร่างกาย การให้รางวัล และ การลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

(4) **ทัศนคติ และความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of attitude)**
เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็น หรือ ทัศนคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคม และ อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นความคิดเห็น และ ทัศนคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดอย่างมีแรงกดดันจากกลุ่มไม่ว่า จะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการคล้อยตามไปตามกลุ่มได้

(5) **สื่อมวลชน (Mass Media)** ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ มีผลทำให้บุคคลมีความเห็นและ มีความรู้สึกแตกต่างกันไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับสื่อจากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดจึงสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผล หรือ มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลนั้นได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประสบการณ์โดยตรงของบุคคลตั้งแต่เป็นเด็กได้รับจากครอบครัว และ จากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา ทัศนคติ และความคิดเห็นของกลุ่มได้รับการถ่ายทอด และมีแรงกดดันจากกลุ่ม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นประสบและ พบเห็นตลอดจนข้อมูล และ ข้อเท็จจริง ซึ่ง หมายถึงความรู้ความเข้าใจที่บุคคลนั้นได้ได้รับจากสื่อต่าง ๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคล

พะยอม วงศ์สารศรี (2538) ได้กล่าวถึง การกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคลขององค์การไว้ดังนี้

1. นโยบายการส่งเสริมบุคคลภายในให้บรรจุในตำแหน่งงานที่ว่าง (Promote from within policies) นโยบายนี้องค์การต้องการที่จะสนับสนุนให้โอกาสแก่บุคคลที่ทำงานอยู่ในองค์การของตนได้มีโอกาสเลื่อนหรือเปลี่ยนไปทำงานในตำแหน่งที่ว่างลง โดยเชื่อว่าจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่พนักงานที่ทำงานอยู่
2. นโยบายรับบุคคลภายนอกมาบรรจุในตำแหน่งงานที่ว่างลง (Promote from outside policies) นโยบายนี้องค์การต้องการบุคคลที่มีแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์การแทนที่จะวนเวียนเฉพาะคนในองค์การของตนเอง

3. นโยบายค่าตอบแทน (Compensation policies) ในบางครั้งนโยบายค่าตอบแทน ที่องค์กรกำหนดไว้ได้กลายเป็นข้อจำกัด ในการที่จะสรรหาบุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาในองค์กร เช่น ราคาในตลาดกำหนดให้เงินเดือนระดับหนึ่งอยู่ในช่วง 6,000 – 7,000 บาท แต่ในหน่วยงาน ที่ผู้สมัครจะพอใจในหน่วยงานนี้จะมีน้อยมากและถ้าผู้สมัครเหล่านี้มีโอกาสเลือกแล้ว หน่วยงาน ที่กำหนดราคาเงินเดือนต่ำกว่าราคาที่ตลาดกำหนดจะได้รับบุคคลที่หมดโอกาสจากที่อื่น ๆ แล้ว อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานในองค์กรต่อไป หรือบางครั้งอาจจะเป็นการทำงานไปเพื่อรอ การเปลี่ยนแปลงไปสู่องค์กรอื่นๆ

4. นโยบายด้านสถานภาพการจ้างงาน (Employment status policies) บางองค์กร ได้กำหนดนโยบายที่จะรับบุคคลเข้ามาทำงานนอกเวลา (part-time) และทำงานเป็นลูกจ้าง ชั่วโมง ชั่วโมงนั้นผู้สรรหาจะต้องศึกษาและแสวงหาบุคคลเข้ามาทำงานตามนโยบายขององค์กร อย่างไรก็ตามบางครั้งได้พบข้อบกพร่องบางประการ ในกรณีที่ผู้สรรหาละเลยที่กำลังหางานทำ ประเภทเต็มเวลาเพราะผู้สรรหาเองแต่เพียงว่าไม่มีงานเต็มเวลาให้เขาทำไม่สามารถบรรจุพวกเขา ได้ จึงมองหาเฉพาะผู้ที่ทำงานอยู่แล้ว และมีความสนใจอยากทำงานนอกเวลาซึ่งในความเป็นจริง บุคคลที่แสวงหางานเต็มเวลาทำ อาจสนใจงานนอกเวลาก็เป็นได้

5. นโยบายการจ้างคนข้ามชาติ (International hiring policies) บางองค์กรอาจมี นโยบายที่จะจ้างคนต่างชาติเข้ามาร่วมทำงานด้วย ฉะนั้นหน้าที่ของผู้สรรหาจะต้องทำการศึกษ หาความรู้ต่างๆ ด้านกฎหมายเพื่อให้การจ้างงานประเภทนี้เป็นไปอย่างถูกต้อง

จุมพล นิธิพานิช (2539) ได้กล่าวถึง การกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคลไว้ ดังนี้

1. นโยบายการสรรหาจะต้องสอดคล้องกับลักษณะการจัดองค์การขององค์กรที่กำลังมี นโยบายการสรรหานั้น การที่ยึดหลักนี้เพื่อให้สามารถกำหนดนโยบายในเรื่องนี้ได้สอดคล้องกับ ลักษณะพื้นฐานขององค์กรนั้น ๆ เช่น กรณีที่องค์กรหรือองค์กรนั้นๆ มีการจัดองค์การแบบ หน่วยงานหลักองค์กรจะต้องกำหนดเป้าหมายที่จะแสวงหาบุคลากรที่มีลักษณะเหมาะสมกับ ผู้ที่จะใช้อำนาจในการควบคุมมาเป็นผู้บริหาร แต่ถ้าองค์กรนั้นๆ จัดองค์การแบบผสมระหว่าง หน่วยงานหลักกับหน่วยงานย่อย บุคคลที่ควรจะให้มาเป็นผู้บริหารควรจะเป็นผู้ที่สามารถ แยกแยะข่าวสารข้อมูลและสรุปสาระต่างๆ ตลอดจนประสานงานระหว่างกิจกรรมของฝ่ายต่างๆ ได้ดี หรือถ้าเป็นการจัดองค์การแบบคณะกรรมการในการมุ่งหาบุคคลที่เหมาะสมมาเป็นผู้บริหาร

ก็จะมีลักษณะแตกต่างออกไปจาก 2 ประการคือ ต้องไม่เป็นบุคคลที่มีลักษณะชอบใช้อำนาจในการปกครองแต่จะต้องเป็นบุคคลที่สามารถประสานงานกับคณะกรรมการขององค์กรนั้น ๆ ได้อย่างไรก็ตามทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของกรรมกรนั้น ๆ ว่าเป็นคณะกรรมการบริหารหรือเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาหรือเป็นคณะกรรมการประสานงาน

2. เป้าหมายและนโยบายหลักขององค์กร ก่อนที่จะกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคลให้แน่นอนลงไป โดยทั่วไปแล้วจะต้องมีการพิจารณาก่อนว่าองค์กรมีเป้าหมายด้านผลผลิตของงานหรือให้บริการอย่างใด ผู้รับบริการหรือผู้ใช้ผลผลิตขององค์กรเป็นอย่างไร ผู้ที่จะเป็นผู้รับบริการนี้มีลักษณะอย่างไร ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่สามารถตอบคำถามนี้ได้ จะทำให้ตอบปัญหาต่อไปได้ว่าองค์กรจะต้องการบุคคลประเภทใดมาเป็นผู้บริหาร

3. นอกจากข้อควรพิจารณาดังกล่าว 2 ประการแล้ว ยังมีข้อควรพิจารณาอื่น ๆ เช่น ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เป็นต้น ที่ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาในการกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคลด้วย

กล่าวโดยสรุป การกำหนดนโยบายการสรรหาบุคคลของหน่วยงานหรือองค์กรควรเป็นนโยบายที่เปิดโอกาสให้คนทุกคน ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งสมัครได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน รวมทั้งควรเป็นนโยบายมีความชัดเจน ต่อเนื่องกับนโยบายด้านอื่นๆ ของหน่วยงานมีความสอดคล้องกับนโยบายการสรรหาและคัดเลือกบุคคลของหน่วยเหนือขึ้นไป และเป็นนโยบายที่สามารถกำหนดมาตรการในการสรรหาบุคคลได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ยุติธรรม ตามระบบคุณธรรม

แนวคิดการพัฒนา

พัฒน์ บุญยรัตพันธุ์ (2549) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการพัฒนา ไว้ดังนี้

1. การร่วมมือระหว่างรัฐและชุมชน (Partnership in Development) แนวคิดนี้เกิดจากความเชื่อว่าการพัฒนาที่ได้ผลดีที่สุดและถาวรที่สุด ควรเกิดขึ้นมาจากพลังและขีดความสามารถของชนที่ผนึกกำลังกันผสมผสานกับการสนับสนุนจากรัฐ ความร่วมมือระหว่างรัฐ

และชุมชนเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาชุมชนที่ประกอบด้วยปัจจัย 2 ประการคือ การมีส่วนร่วมของชุมชน (Local participation) และการสนับสนุนของรัฐ (Government contribution)

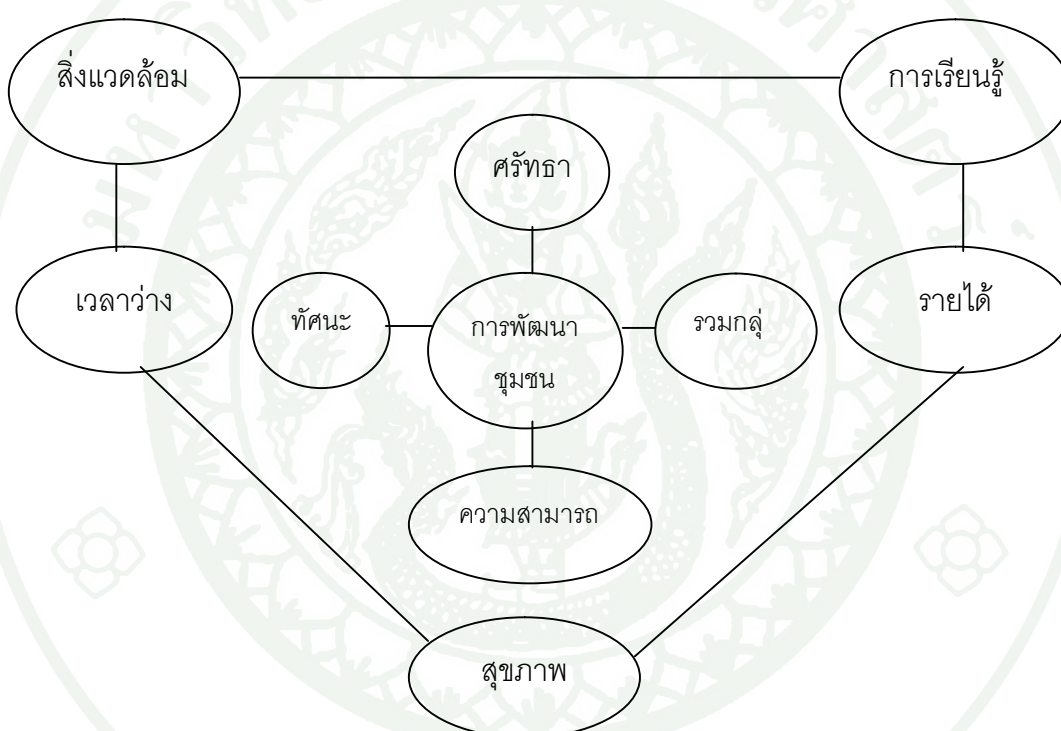
2. การช่วยเหลือตนเอง (Self - help) วิธีการคือ การช่วยให้ประชาชนมีขีดความสามารถที่จะช่วยตนเองต่อไปได้โดยไม่ต้องพึ่งคนอื่นให้มาช่วยตลอด

3. ความคิดริเริ่มของชุมชน(Local initiative) คือ ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ประชาชนจะต้องได้รับการนำความคิดที่ถูกต้องจนมีทัศนคติและศรัทธาต่อการพัฒนาในแง่บวกถึงขนาดที่สามารถแสดงความคิดริเริ่มทำงานตามโครงการพัฒนาโดยไม่ต้องรอให้รัฐมากระตุ้นโดยใช้วิธีการรวมกลุ่มและการให้การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความคิดริเริ่ม

4. ความสมดุลในการพัฒนา(Balance Development) คือเน้นการพัฒนาชุมชนด้านรูปธรรมและนามธรรมที่ได้สัดส่วนกันถึงแม้การพัฒนาชุมชนเน้นการพัฒนาตัวคนให้มีทัศนคติความศรัทธาและขีดความสามารถให้ช่วยเหลือตนเองได้แต่ขณะเดียวกันการพัฒนาคนกับสิ่งแวดล้อมเป็นของคู่กันและมีความสัมพันธ์กันดังนั้นการพัฒนาชุมชนต้องมุ่งพัฒนาทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรมควบคู่กันไปในอัตราที่ได้สัดส่วน

5. การพัฒนาชุมชนในแง่กรรมวิธีการ (Community Development as a Process) คือ การพัฒนาชุมชนที่มุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในสภาพความเป็นอยู่และความสามารถของบุคคลเพียงสองสามคนเป็นผู้ตัดสินใจให้ไปสู่สภาพที่บุคคลหลายคนในชุมชนเป็นผู้มีความสามารถตัดสินใจเองได้และจากการร่วมมือเพียงเล็กน้อยไปสู่สภาพที่มีการร่วมมืออย่างพร้อมเพรียง ความคิดการพัฒนาชุมชนมีว่าพลังสำคัญที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองอยู่ที่ประชาชน การกระตุ้นให้เกิดพลังการทำงานของประชาชนเป็นการทำให้ทรัพยากรมนุษย์ (Human - resource) มีประโยชน์ต่อสังคม การพัฒนาชุมชนจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่การพัฒนาคนและสิ่งแวดล้อมกับสถานการณ์ให้ได้สัดส่วนสัมพันธ์กันตามอุดมการณ์การพัฒนาชุมชนว่า “การสร้างพลังชุมชนและใช้พลังชุมชนในการพัฒนาชุมชน” การสร้างพลังชุมชนและการใช้พลังชุมชนเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนต้องอาศัยพลังมวลชนที่มีในชุมชนให้มีความสามารถที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ด้วยตัวของตัวเองและต้องใช้วิธีการพัฒนาทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรมให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมั่นคงซึ่งเรียก

กระบวนการนี้ว่า “ทฤษฎีการพัฒนา 3 มิติ” การพัฒนา 3 มิติ เป็นขบวนการและวิธีการดำเนินงานที่มุ่งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชนให้เจริญทุกด้านและสามารถขยายผลไปสู่ชุมชนข้างเคียงอย่างมั่นคงถาวรซึ่งต้องดำเนินการให้เกิดทั้งด้านรูปธรรมและนามธรรมอย่างได้สัดส่วนและสนับสนุนกันและกันนั่นคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้ชุมชนได้รับการพัฒนาด้าน ทรรศนะ ศรัทธาการรวมกลุ่ม เสริมสร้างให้กลุ่มบุคคลมีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งเป็นการพัฒนาด้านนามธรรมที่ต้องสัมพันธ์ได้สัดส่วนกับด้านรูปธรรม ได้แก่ สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ รายได้ สุขภาพ เวลาว่าง โดยมุ่งไปสู่ชุมชนชนบท ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การพัฒนา 3 มิติ

จุดกำเนิดของชุมชน คือ “คน” ที่อาศัยอยู่ในท้องที่เดียวกัน การที่จะร่วมทำงานกับคนในชุมชนให้เกิดผลสำเร็จนั้นต้องมีการพัฒนากันภายในของชุมชนเสียก่อน ได้แก่ ทรรศนะ ศรัทธา การรวมกลุ่ม และความสามารถของคนในชุมชน

1. การเคลื่อนไหวด้านนามธรรม

1.1 ทรรศนะ คือ ต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงทรรศนะของประชาชนให้ไปทางเดียวกันและไปในทางที่ถูก ทรรศนะที่ถูกประกอบด้วย 4 ลักษณะคือ

1.1.1 ถูกต้องตามนโยบายและแนวทางรัฐ

1.1.2 ถูกต้องตามหลักวิชาการเทคนิคใหม่ๆ

1.1.3 ถูกต้องตามสาเหตุและสมมติฐานของปัญหาที่เกิด

1.1.4 ถูกต้องตามขีดความสามารถของตน

1.2 ศรัทธา คือ ศรัทธาของคนในชุมชนที่มีต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคม การสร้างศรัทธาให้กับประชาชนได้โดยการทำให้เขาารู้เสียก่อน ให้เขาคิดคิดจนเกิดความเชื่อมั่นแล้วจึงเกิดเป็นความศรัทธาในทางที่ถูกต้อง

1.3 การรวมกลุ่ม เมื่อมีการรวมกลุ่มได้แล้วต้องมีการสร้างพลังให้แก่กลุ่ม

โดยวิธีการฝึกอบรมและให้กลุ่มศึกษาจากการทำงานให้ได้ฟังคิดเห็นมากขึ้น ความชำนาญ ก็เกิดมากขึ้นซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้มีพลังมากขึ้นอันจะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ กลุ่มยังมีพลังสูงขึ้นๆ ก็เกิดการพึ่งพาซึ่งกันและกัน

2. การเคลื่อนไหวทางด้านรูปธรรม

2.1 สิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการจัดระเบียบชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ด้านสุขภาวะ ความสะอาดสบาย ความสวยงามน่าอยู่อาศัยเพื่อทำให้ถูกสุขลักษณะ

2.2 การเรียนรู้ ต้องอาศัยการให้ความรู้หลักวิทยาการใหม่ๆ ที่มีความเหมาะสมกับสภาพชุมชนและการเพื่อเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน และทุน การเรียนรู้ช่วยให้ประชาชนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปได้

2.3 รายได้ การเรียนรู้ทำให้รู้จักหารายได้ให้สูงขึ้นโดยการเพิ่มผลผลิตและรู้จักลดรายจ่ายของครอบครัวและชุมชน เช่น ลดรายจ่ายในการครองชีพ ลดต้นทุนการผลิต

2.4 สุขภาพ ของชุมชนและคนในชุมชนเป็นการปรับปรุงด้านอนามัย สุขาภิบาลสภาพชุมชนให้เป็นระเบียบดีขึ้น

2.5 เวลาว่าง ต้องมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ใช้เวลาว่างไปในทางที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและชุมชน

ทฤษฎีการพัฒนา 3 มิติเป็นขบวนการและวิธีการที่ช่วยพัฒนาชุมชนให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาทั้งรูปธรรมและนามธรรมอย่างรวดเร็วและมั่นคงโดยมีจุดมุ่งหมายให้ชุมชนและได้รับการพัฒนาทางด้านทฤษฎีและความคิด การรวมกลุ่มและการสร้างให้กลุ่มบุคคลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันซึ่งเป็นนามธรรมที่ต้องสัมพันธ์กับด้านรูปธรรม ได้แก่ สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ รายได้ สุขภาพ และการว่างงาน ดังนั้นการพัฒนาชุมชนต้องครอบคลุมทุก ๆ กิจทั้งด้านนามธรรมและรูปธรรมอย่างได้สัดส่วนกัน

กาญจนา แก้วเทพ (2543) การพัฒนาทางเลือกใหม่ แนวคิดการพัฒนาแบบใหม่ ที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยกลุ่ม TOES ได้เสนอ “การพัฒนาอีกแบบหนึ่ง” (Another Development) เป็นแนวทางในการพัฒนาซึ่งการพัฒนาอีกแบบหนึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. เป็นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งด้านวัตถุและความต้องการอื่น ๆ นอกเหนือจากวัตถุ (Need Oriented) เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความเสมอภาค

2. เป็นการพัฒนาที่เกิดจากเนื้อในสังคม (Endogenous) เกิดจากคุณค่าและจินตภาพความต้องการเฉพาะท้องถิ่น

3. การพัฒนาที่มีลักษณะการพึ่งตนเอง (Self-reliance) คือ สังคมแต่ละสังคมต้องพึ่งพาความแข็งแกร่งและทรัพยากรของตนเองเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นด้านผู้นำ ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการพึ่งตนเองนี้เป็นเรื่องของส่วนรวม (Collective self-reliance)

4. การพัฒนาที่คำนึงถึงผลกระทบและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการใช้ที่ยาวนาน

5. การพัฒนาที่มุ่งด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจต้องส่งเสริมให้มีการจัดการด้วยตัวเอง (Self-management) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สิทธิมนุษยซ์และการพัฒนาแนวคิด สิทธิย้าว่าสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาเป็นสิ่งที่ต้องทำไปควบคู่กันโดยการพัฒนาดังกล่าวถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและเคารพสิทธิประชาชนซึ่งสิทธิที่จะต้องพัฒนามีหลักการ 4 ข้อคือ

1. การพัฒนามนุษย์ คือ การเปิดโอกาสให้คนแต่ละคนแสดงศักยภาพของตนเต็มที่โดยยึดถือมนุษยเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

2. การสนองความต้องการขั้นพื้นฐานโดยการพัฒนาดังสนองความต้องการของมนุษย์ทั้งด้านวัตถุและจิตใจและเคารพสิทธิมนุษยชน

3. การมีส่วนร่วม มนุษย์ต้องมีโอกาสและสามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดชะตากรรมของตัวเองด้วยการยึดหลักความเสมอภาค

4. การพึ่งตนเองเป็นพื้นฐานในการพัฒนาชุมชนของตัวเอง

กฐิน ศรีมมงคล (2542) การพัฒนา คือ ความร่วมมือกันของคนในสังคมเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ประกอบด้วย

1. การพึ่งตนเองหรือการช่วยตนเอง (Self help)

2. ร่วมมือร่วมใจ (Voluntary Participation)

3. ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน (Equity and Distribution)

4. คุณภาพชีวิต (Quality of Life)

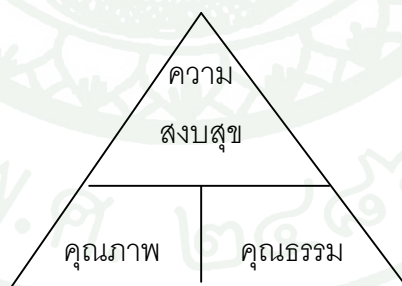
สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2541) การพัฒนาต้องพัฒนา 2 ประการคือ คนพัฒนา
ชุมชนพัฒนา โดยเป้าหมายแต่ละประการมีรายละเอียดดังนี้

1. คนพัฒนา

1.1 คนที่มีคุณภาพ คือ คนที่มีความรู้ความสามารถ เช่น ความรู้ความสามารถ
ในวิชาชีพ

1.2 คนมีคุณธรรม คือ คนคิดดี พูดดี ทำดีทั้งทางโลกทางธรรม

1.3 คนมีความสุข คือเป็นคนมีความสุขร่มเย็น รู้จักพอ รู้จักพอประมาณ
สรุปแล้วคนที่พัฒนาแล้วต้องมีลักษณะ 3 ประการคือ เป็นคนมีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีความสุข
ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ลักษณะคนพัฒนา

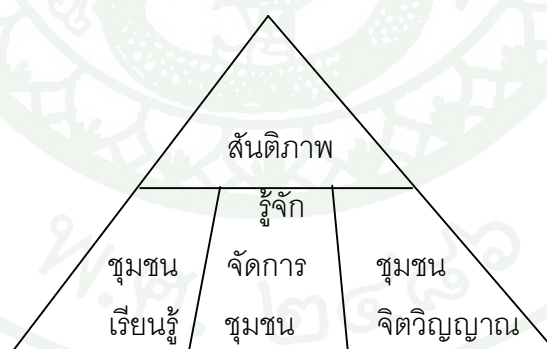
2. ชุมชนเข้มแข็งมีลักษณะ 4 ประการดังนี้

2.1 เป็นชุมชนเรียนรู้ (Learning Organization) คือ การเรียนรู้ของสมาชิกภายในชุมชนซึ่งหมายถึง ชุมชนที่พัฒนาจะต้องตื่นตัวในการรับรู้ข่าวสารเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ด้านอาชีพซึ่งการเรียนรู้นั้นเป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การลงมือทำและทำร่วมกันเป็นกลุ่ม

2.2 เป็นชุมชนที่รู้จักจัดการตนเอง (Community Management) คือชุมชนที่สามารถจัดการตนเองได้

2.3 เป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณ (Spirituality) คือ สมาชิกของชุมชนมีความผูกพัน ความเสียสละ และห่วงแหนชุมชน

2.4 เป็นชุมชนที่มีสันติภาพ (Peaceful) คือ ชุมชนมีความสันติสุขคนมีคุณภาพ และคุณธรรมมีความพยายามเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการ ซึ่งสันติภาพขอชุมชนแสดงออกด้วยความสามัคคี การทำงานเพื่อส่วนรวมและความสุขของคนในชุมชน ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ลักษณะชุมชนพัฒนา

กรมประชาสงเคราะห์ (2537) กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนา (new development paradigm) หมายถึง กระบวนความคิดและการปฏิบัติที่ทุกฝ่ายเข้าเรียนรู้ร่วมกัน โดยการทำงานด้วยกัน ใช้ความพยายามร่วมกันและไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน

กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะความร่วมมือ เบญจภาคี ได้แก่ องค์การประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคธุรกิจ และนักวิชาการ เข้าร่วมในการพัฒนา ด้วยการส่งเสริมให้ทุกคนมีความรัก การเรียนรู้ร่วมกันซึ่งต้องใช้เครื่องมือที่เรียกว่า AIC ดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 A: Appreciation คือ การให้ทุกคนยอมรับและชื่นชม (Appreciate) คนอื่น โดยไม่รู้สึกล้อเลียนหรือวิพากษ์วิจารณ์ โดยทุกคนมีโอกาสแสดงออกอย่างทัดเทียมกัน

ขั้นที่ 2 I: Influence คือ การใช้ความคิดริเริ่มของแต่ละคนมาช่วยกำหนดวิธีการหรือยุทธศาสตร์ (strategy) ที่ทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) หรืออุดมการณ์ร่วม (shared ideal) ของกลุ่มโดยทุกคนมีโอกาสทัดเทียมกัน

ขั้นที่ 3 C: Control คือ การนำวิธีการสำคัญมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ (action plan) ว่าทำอะไร มีหลักการและเหตุผลอย่างไร มีเป้าหมายอย่างไร ใครรับผิดชอบ ใครต้องให้ความร่วมมือเพื่อควบคุม (control) ให้เกิดการกระทำ

ฉะนั้นกระบวน AIC จะสร้างพลังสร้างสรรค์เมื่อทุกฝ่ายมาทำกิจกรรมร่วมกันด้วยความเมตตา คือ A:(Appreciation) เป็นการรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น พอมีคนเข้าร่วมกิจกรรม จะเกิดความรักความเมตตาต่อกันจนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการทำงานเรียกว่า Interactive learning Through Action จึงทำให้เกิดการพัฒนาที่ประสบความสำเร็จเพราะทำให้เกิดการเรียนรู้ (learning) ฉะนั้นการพัฒนาต้องการการเรียนรู้ นั่นคือต้องมี I (Influence) กับ C (Control)

สรุปแนวคิดการพัฒนา การพัฒนาเป็นกระบวนการในการช่วยให้คุณภาพชีวิตที่ดีสามารถพึ่งตนเองได้ ด้วยวิธีการที่อาศัยการมีส่วนร่วมและการช่วยเหลือจากทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นคนในชุมชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดการพัฒนาคนและชุมชน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนจนถึงการพัฒนาที่ผสมผสานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับสหกรณ์

ความหมายของสหกรณ์

คำว่า “สหกรณ์” (Cooperation หรือ Cooperatives) ตามความหมายทั่วไป หมายถึง “การทำงานร่วมกัน” (Working Together) แต่ในความหมายพิเศษ หมายถึง “ระบบการรวมกัน ร่วมทำงาน ของประชาชนด้วยความสมัครใจ โดยยึดหลักความเสมอภาค เพื่อจัดการแสวงหา ประโยชน์ทางเศรษฐกิจของคนกลางในด้านใด ๆ ตามความต้องการทางเศรษฐกิจของตน ประชาชนหลักหนี การแสวงหาประโยชน์ หรือ ชูตัวของคนอื่น”

1. ราชบัณฑิตยสถาน (2535: 783) ให้ความหมายของคำว่าสหกรณ์ในพจนานุกรมไว้ว่า “งานรวมกัน, การที่ช่วยกันทำ, วิธีการอย่างหนึ่ง ที่บุคคลพอใจร่วมมือกันเพื่อบำรุงความเจริญ ในทางเศรษฐกิจโดยแบ่งกำไรเสมอกัน”

2. ความหมายของสหกรณ์ในทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ. ศ. 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 4 ว่า “สหกรณ์ หมายความว่า “คณะบุคคลซึ่งรวมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ ทางเศรษฐกิจและ สังคม โดยช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตาม พระราชบัญญัตินี้”

3. “สหกรณ์ แปลว่า การทำงานร่วมกัน การทำงานร่วมกันนี้ลึกซึ้งมาก เพราะว่าจะต้อง ร่วมมือกันทุกด้าน ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยร่างกาย ทั้งในด้านงานการที่ทำด้วยสมอง และงาน การที่ทำด้วยใจทุกอย่างนี้ขาดไม่ได้ต้องพร้อม” (กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2542: 1)

4. สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ องค์การที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหมู่สมาชิกโดยสมาชิกแต่ละคนออมนายได้ฝากไว้กับสหกรณ์เป็นประจำสม่ำเสมอในลักษณะ การถือหุ้นและฝากเงิน นอกจากนั้น หากสมาชิกประสบความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเงินก็สามารถ ช่วยเหลือได้โดยการกู้ยืม ซึ่งอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น สมาชิกสหกรณ์ทั้งหมดจะ เป็นผู้ที่อยู่ในหน่วยงานเดียวกัน และ มีเงินเดือนประจำ (ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย 2544: 2)

จากนิยามความหมายของสหกรณ์ข้างต้น อาจสรุปได้ว่า สหกรณ์เป็น องค์การอิสระของบุคคลซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจ เพื่อสนองความต้องการ และความมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยการดำเนินวิสาหกิจที่เป็นเจ้าของร่วมกันและควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตยสหกรณ์อยู่บนฐานค่านิยมของการพึ่งพา และรับผิดชอบตนเอง ประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความสามัคคี สมาชิกสหกรณ์ตั้งมั่นอยู่ในค่านิยมทางจริยธรรมแห่งความซื่อสัตย์ เปิดเผยรับผิดชอบ ต่อสังคม และ เอื้ออาทรต่อผู้อื่นตามแบบแผนที่สืบทอดมาจากผู้ริเริ่มการสหกรณ์

แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

ประพันธ์ เพชรประไพกุล(2541: 5-8) แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์ในสายตาของชุมชน อาจแบ่งออกได้เป็น 4 แนวคิดด้วยกัน ได้แก่

1. สหกรณ์มีฐานะเป็นขบวนการสหกรณ์ (Cooperative movement) แนวคิดเช่นนี้เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกก่อนมีแนวคิดอื่น ขบวนการสหกรณ์ต้องการนำมาสู่การปฏิบัติในสังคมอย่างสันติ มนุษย์จะดีจะเลวอยู่ที่สิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อม ล้อมที่เลว คือ การแข่งขันถ้าเราสามารถจัดการแข่งขันในสังคมได้ และให้ทุกคนยึดหลักความร่วมมือกันแทนแล้ว จะทำให้สังคมมนุษย์เกิดความผาสุกอย่างแน่นอน สังคมที่มีลักษณะตามแนวคิดข้างต้นได้พิสูจน์แล้วว่าไม่มีทางเป็นไปได้เลย ถ้าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ จะมีเฉพาะแนวคิดเท่านั้น

2. สหกรณ์มีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนแนวคิดเช่นนี้เกิดมาจากความคิดที่ว่าการทำงานนั้นจะต้องดีกว่าให้ต่างคนต่างทำสหกรณ์ตามแนวความคิดในข้อนี้ ต้องการสร้างความรู้สึกร่วมกันของชุมชน เพื่อผลในด้านการพัฒนาเพื่อจะสามารถเป็นสหกรณ์ได้นั้น กิจกรรมของชุมชนจะต้องมีเนื้อหาหลักในเชิงธุรกิจ และสามารถรวมกลุ่มกันอย่างเป็นทางการได้ในที่สุดรูปแบบทางธุรกิจอาจมีได้หลายอย่างแล้วแต่ว่าประชาชนในชุมชนนั้นต้องการอะไร เช่น ธนาคารออมสินของหมู่บ้าน ซึ่งอาจเทียบได้กับเครดิตยูเนียน สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน หรือการร่วมกันขายพืชผลเกษตร เป็นต้นกล่าว คือ เป็นกิจกรรมอะไรก็ได้ ซึ่งประชาชนมาร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์ของทุกคน สหกรณ์ตามแนวคิดนี้ริเริ่มโดยผู้ปกครอง อาณานิคมอังกฤษ โดยเฉพาะอินเดีย ซึ่งเอกสารของอินเดียในสมัยก่อน กล่าวถึง “Better Living Cooperatives” ไว้ค่อนข้างมาก

3. สหกรณ์ในฐานะเป็นองค์การธุรกิจ (business enterprise) ในปัจจุบันขบวนการสหกรณ์ส่วนใหญ่มักมีธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้หลาย ๆ ครั้งที่ขบวนการสหกรณ์ต้องล้มเหลวเนื่องจากถูกอิทธิพลของนายทุนเข้าครอบครองกิจการ โดยการแอบแฝง ใช้ชื่อสหกรณ์ และทำให้ได้รับผลประโยชน์ทางธุรกิจยิ่งกว่าเดิม ธุรกิจสหกรณ์ที่เอกชนนิยมเข้ามา แอบแฝงมักเป็นสหกรณ์ในเมือง เช่น สหกรณ์บริการต่างๆ อาทิ เช่น สหกรณ์แท็กซี่

4. สหกรณ์มีฐานะเป็นเครื่องมือของนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลสหกรณ์ในแนวนั้น แตกต่างจาก 3 แนวทางแรก นั่นคือ องค์การสหกรณ์ทำหน้าที่แก้ปัญหาให้แก่คนอื่น ไม่ได้ทำหน้าที่แก้ปัญหาให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ตัวอย่างเช่น รัฐบาลมีความคิดว่าการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรจะเป็นไปได้จะต้องเพิ่มวงเงินกู้ให้แก่เกษตรกร แต่การให้เงินกู้แก่เกษตรกรจำนวนมาก ๆ นั้น ย่อมเป็นการเสี่ยงภัยมากเกินไป และ ธนาคารพาณิชย์ไม่อาจดำเนินการได้ อีกทั้งยังเป็นไปไม่ได้ที่จะให้หน่วยราชการดำเนินการติดต่อกับเกษตรกรโดยตรง การกำหนดให้สหกรณ์เป็นองค์การรองรับนโยบายจึงมีความเหมาะสมมากกว่า ในประเด็นนี้การจัดตั้งสหกรณ์จึงไม่ใช่ความต้องการของเกษตรกรโดยตรงเพราะเกษตรกรอาจต้องการเงินกู้มากกว่าการเป็นสมาชิกสหกรณ์ หรือแม้เกษตรกรไม่ต้องการเงินกู้ รัฐบาลก็ต้องพยายามชักจูงแกมบังคับให้เกษตรกรเป็นสมาชิกให้มากที่สุด เพื่อทำให้นโยบายทางเศรษฐกิจในระยะสั้นบรรลุเป้าหมายให้ได้นั่นเอง

หลักการสหกรณ์

องค์กรสัมพันธภาพระหว่างประเทศ (International Cooperative Alliance) ซึ่งเรียกย่อ ๆ ว่า I.C.A. อันเป็นองค์การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างขบวนการสหกรณ์ในประเทศต่างๆ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงลอนดอน ได้สนใจหามาตรการวัดความเป็นสหกรณ์ของสมาคมที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ I.C.A. โดยได้มีการกำหนดหลักการต่าง ๆ เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติของสมาชิก ซึ่งล่าสุดในการประชุมใหญ่ครั้งที่ 23 ของ I.C.A. ในปี ค.ศ. 1966 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้มีการรับรองหลักการสหกรณ์สากลขึ้นใหม่ มี 6 ข้อด้วยกัน และให้ถือว่าทุกข้อมีความสำคัญต่อความเป็นสหกรณ์เท่ากันหมด หลักสหกรณ์ทั้ง 6 ข้อที่ จะกล่าวต่อไปนี้สามารถใช้ได้กับสหกรณ์ทุกประเภทที่มีอยู่ในโลก

1. การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นั้นจะต้องมีแบบแผนเหมือนธุรกิจประเภทอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีข้อบังคับที่สมาชิกต้องรับรู้ ต้องเข้าใจ และ ยอมรับข้อผูกพัน ในฐานะที่เป็นสมาชิก โดยสรุปแล้ว การเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์จะต้องมีสิทธิ และหน้าที่ประกอบกันไปด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ แล้ว จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่สถานภาพการ เป็นสมาชิกต้องเป็นไปโดยสมัครใจ ไม่มีการบังคับขู่เข็ญ ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม ในขณะที่เดียวกันเมื่อมีเสรีภาพในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกก็ต้องมีเสรีภาพในการลาออกจากสมาชิกได้เช่นกัน ในเรื่องการกีดกันการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นั้น นักสหกรณ์จะต้องระมัดระวังในการตีความในเรื่องนี้อย่างมาก ประการแรก สหกรณ์มักจะต้องมีการกำหนดคุณสมบัติการเข้าเป็นสมาชิกซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ประเภทนั้น ๆ เนื่องจากสหกรณ์เน้นการรวมคนมากกว่าการรวมทุน สหกรณ์ตั้งความหวังไว้ว่าสมาชิกที่มาร่วมกันจำนวนมาก ๆ นั้นสามารถทำให้เกิดกำลังทางความคิดทางร่างกาย และ ทางทรัพย์สินด้วย เพื่อบริหารงานสหกรณ์ให้บังเกิดผลดีแก่สมาชิกทั้งมวลถ้าไม่มีการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก ก็จะเป็นการรวมคนเฉย ๆ โดยไม่ก่อให้เกิดพลังงานที่นำไปสู่การคาดหวังข้างต้น ดังนั้นการปฏิเสธผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนด จึงไม่ถือว่าเป็นการกีดกันการเข้าเป็นสมาชิก

2. การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย และมีการดำเนินงานโดยอิสระเนื่องจากองค์การสหกรณ์เป็นองค์การประชาธิปไตย การจัดการบริหารจึงต้องมาจากบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามวิธีที่สมาชิกจะได้ตกลงกันในการลงคะแนนเสียง จะต้องคำนึงถึงตัวบุคคลมากกว่าทุน โดยให้ยึดหลักว่าสมาชิกมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง โดยไม่คำนึงว่าสมาชิกผู้นั้นจะมีทุนเรือนหุ้นมาก หรือ น้อย (one man one vote)

3. การจำกัดอัตราดอกเบี้ยที่จ่ายให้แก่ทุนเรือนหุ้นเพื่อแสดงเจตนาที่ว่าตัวบุคคลย่อมสำคัญกว่าเงิน ทาง I.C.A. ยังคงกำหนดหลักการ ข้อนี้ไว้ส่วนจะมีการจำกัดมากน้อยเพียงใดก็แล้วแต่สถานการณ์ในแต่ละประเทศ ฉะนั้น ในการจัดสรรเงินปันผลให้แก่สมาชิกสหกรณ์ควรจำกัดอัตราผลตอบแทนต่อทุนเรือนหุ้นมิให้สูงจนเกินไป ทั้งนี้เป็นการป้องกันมิให้มีการแสวงหากำไรในสหกรณ์ของผู้มีทุนมาก ซึ่งจะทำให้เกิดความแตกแยกและนำมาซึ่งความไม่เสมอภาคในสหกรณ์

4. การจัดสรรประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพื่อพัฒนาสหกรณ์ เพื่อจัดบริการแก่ส่วนรวม หรือเพื่อแบ่งเงินปันผลให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่ได้กระทำกับสหกรณ์ หลักการ ในข้อนี้จะมุ่งเน้นที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของสหกรณ์เพราะถ้าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต้องถูกแบ่งเป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิกทั้งหมด องค์การสหกรณ์ก็จะเจริญเติบโตไม่ได้

5. การส่งเสริมการศึกษาการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิกเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนางานด้านสหกรณ์ เพราะสหกรณ์จะก้าวหน้าหรือล้าหลังย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานการศึกษา ของสมาชิกเป็นสำคัญเพราะปรากฏในประเทศอุตสาหกรรมใหม่ทั้งหลายว่าแม้รัฐบาลจะได้พยายามส่งเสริม และให้การสนับสนุนสหกรณ์อย่างเต็มที่แล้วก็ตาม แต่ขบวนการสหกรณ์ก็ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมาชิกด้อยการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในหลัก และ วิธีดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ ตลอดจนขาดความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ฉะนั้นสหกรณ์จึงได้ถือเอาการศึกษาอบรมแก่สมาชิกเป็นงานหลักที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ในทุกระดับองค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (I.C.A.) ถือว่าสหกรณ์นั้นมีฐานะเป็นขบวนการที่ต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง สหกรณ์ทั้งหลายจึงต้องช่วยเหลือกัน เป็นขบวนการเดียวกัน สหกรณ์แต่ละแห่งจะอยู่หรือทำงานโดยลำพังอย่างโดดเดี่ยวมิได้

ปรัชญาสหกรณ์

ปรัชญาสหกรณ์อ้อมทรัพย์ คือ ระบบความคิดหรือหลักแห่งความรู้ หรือ หลักความจริง ที่เกี่ยวกับสหกรณ์อ้อมทรัพย์ ซึ่งนำไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องอย่างแท้จริงย่อมก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์อ้อมทรัพย์เช่น

1. การประหยัด และ ออมเป็นหนทางที่จะทำให้คนช่วยตัวเองได้ ทั้งนี้จะต้องประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจนเป็นนิสัย ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นอิสระในการควบคุมเงินของตนเอง

2. การช่วยเหลือตนเองโดยการช่วยเหลือซึ่งกัน และ กันระหว่างบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์ร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง และ มีจุดหมายอย่างเดียวกันที่จะอ้อมทรัพย์ร่วมกันออม และจัดให้บริการให้กู้ยืมเงินตามความจำเป็น

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ไม่แสวงหากำไร ไม่ใช้การกุศล แต่ให้บริการแก่สมาชิก และชุมชน
4. คำขวัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ “แต่ละคนเพื่อทุกคน และ ทุกคนเพื่อแต่ละคน”
5. ความเชื่อมั่นในความร่วมมือกัน และ การสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์ย่อมนำไปสู่เอกภาพของกระบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์
6. สหกรณ์ออมทรัพย์เน้นความเป็นพี่น้องกันของมนุษย์ และ ความสำคัญในการควบคุมเงินของเขาเอง โดยผ่านสถาบันประชาธิปไตยซึ่งเคารพศักดิ์ศรีคุณค่า และความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์แต่ละคน

จิตวิญญาณสหกรณ์

จิตวิญญาณสหกรณ์ หรือ น้ำใจสหกรณ์ หมายถึง ความสำนึกและตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิกสหกรณ์ และการประพฤติหรือปฏิบัติตามความสำนึก และตระหนักนั้นจนเต็มความสามารถของตน คนที่มีจิตวิญญาณสหกรณ์ย่อมมีแรงจูงใจให้ร่วมมือกันในกิจการต่าง ๆ ของสหกรณ์ ด้วยความเต็มใจ และภาคภูมิใจ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดจิตวิญญาณดังกล่าวได้แก่

1. ความมุ่งมั่นที่จะช่วยตนเอง
2. แรงจูงใจในการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน โดยร่วมมือกันออกทุนจัดการ และควบคุมวิสาหกิจที่พวกเขาร่วมกันก่อตั้งขึ้น โดยพวกเขาเป็นเจ้าของและลูกค้าในขณะ เดียวกัน
3. ความสำนึก และ ตระหนักในสิทธิ หน้าที่ และ ความรับผิดชอบของสมาชิก
4. ผูกพัน และ อุทิศตนในการบำรุงรักษาสหกรณ์ของตนเองให้ดำเนินธุรกิจอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง
5. ปฏิบัติตามข้อบังคับ และ ระเบียบของสหกรณ์อย่างเคร่งครัด

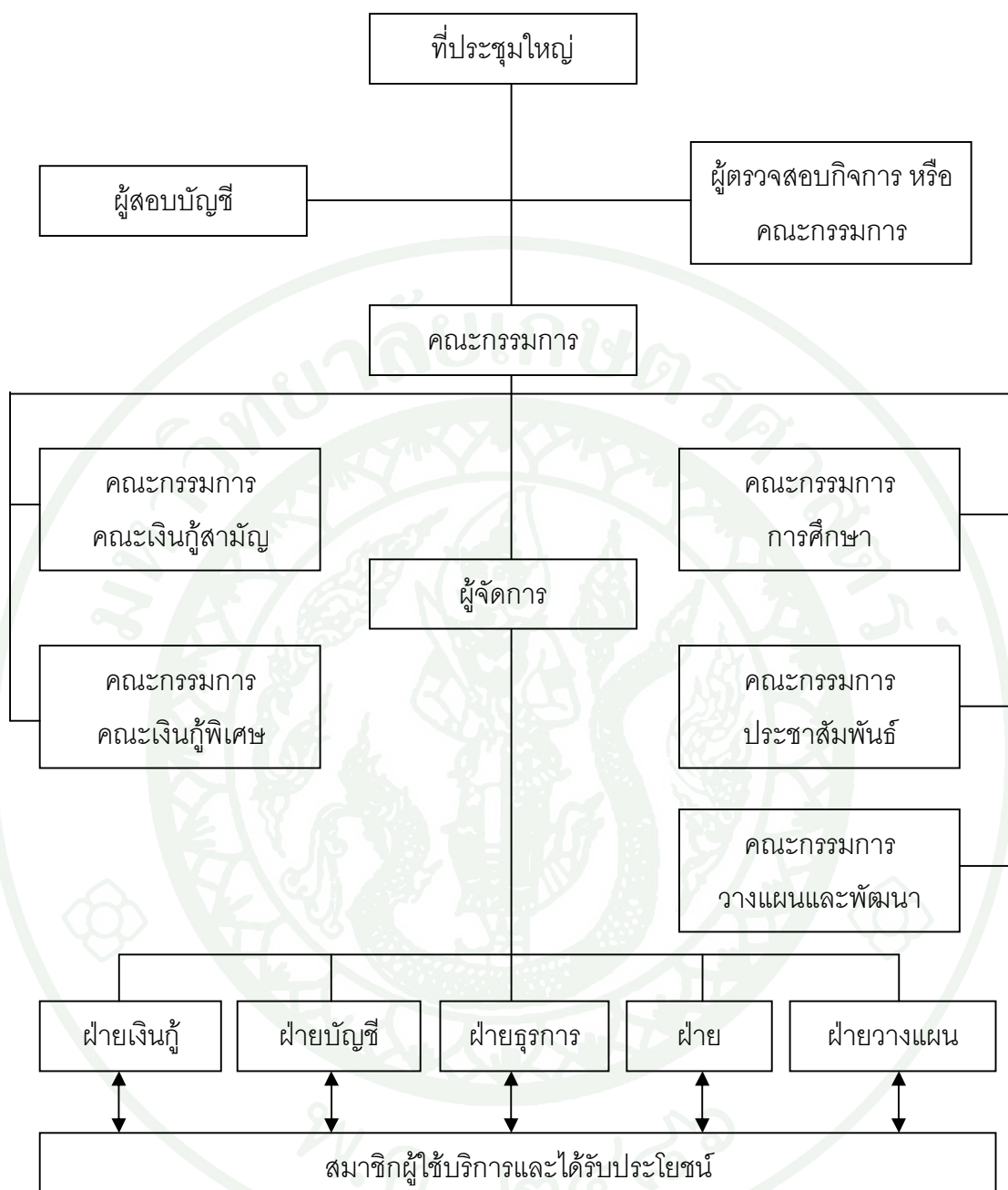
การควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์

1. การกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ และ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ทำหน้าที่ทั้งส่งเสริม และ กำกับดูแลสหกรณ์ เพื่อพัฒนาสหกรณ์สามารถพึ่งตนเองในระยะเวลายาวนานในอันสมควร
2. การตรวจสอบสหกรณ์ออมทรัพย์ ทำหน้าที่โดยหน่วยงานของรัฐ มีลักษณะ และวิธีการ คล้ายคลึงกับการกำกับดูแลดังกล่าวข้างต้น แต่การตรวจสอบสหกรณ์เป็นงานที่ทำเป็น ครั้งคราว ในขณะที่การกำกับดูแลเป็นงานที่ทำอย่างต่อเนื่อง
3. การสอบบัญชีสหกรณ์ออมทรัพย์ ลักษณะการดำเนินการจะคล้ายคลึงกับการสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบ บริษัท และห้างร้านของภาคเอกชน คือ เป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละงวดปี

การบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ตามพระราชบัญญัติของสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้มีบทบัญญัติให้สหกรณ์มีคณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และ คณะกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่ คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งจากสมาชิกคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง เมื่อครบหนึ่งปีในวาระแรก ให้จับฉลากออกจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และ อาจได้รับเลือกตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกันให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็นผู้แทนสหกรณ์ ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกและมอบหมายให้กรรมการหรือผู้จัดการทำการแทนได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าโครงสร้างการบริหารงาน ประกอบด้วยสมาชิก คณะกรรมการ ดำเนินการสหกรณ์ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเป็นผู้เสนอนโยบายการบริหารงาน และจัดทำงบประมาณเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ออนุมัติ

ภาพที่ 4 โครงสร้างองค์กรและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ที่มา: เขียว บำรุงวงศ์ (2542: 199)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อำนาจ ผงษา (2535) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น พบว่าผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งส่วนมาก ตัดสินใจไปเลือกตั้งเพราะมีความสำนึกทางการเมืองเป็นเหตุผลสำคัญ ตัดสินใจเลือกผู้สมัครคนใดคนหนึ่งก่อนเลือกตั้ง โดยดูผลงานและประสบการณ์เป็นเกณฑ์ตัดสินใจ ส่วนผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ให้เหตุผลอันดับแรกคือ มีภารกิจไม่อาจปลีกเวลาไปได้ รองลงมาได้แก่ ไม่อยู่บ้านในวันเลือกตั้ง พบว่าผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่มีเพศ วัย สถานภาพทางสังคม อาชีพและชุมชนแตกต่างกันได้รับอิทธิพลต่อการเลือกผู้สมัครคนใดคนหนึ่งไม่แตกต่างกัน

พิชาญ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต (2537) ได้ศึกษาระบบทฤษฎีการเลือกตั้ง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญในการกำหนดความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ก็คือ ปัจจัยด้านชุมชนของสังคมนั้นๆ ภายใต้อำนาจจำแนกเป็น 3 ระดับ คือ มีโครงสร้างแบบระบบเครือข่ายความสัมพันธ์จะแน่นแฟ้น มีความสามัคคี ทิศทางการตัดสินใจชักนำโดยผู้นำ แบบระบบอุปถัมภ์พัฒนาจากแบบแรก คือ ความสัมพันธ์ของสมาชิกไม่ได้มีความสามัคคีกัน แต่มีลักษณะต่อผู้นำหลายคนตามกลุ่มอุปถัมภ์ที่ตนสังกัดอยู่ เป็นความสัมพันธ์ในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ระหว่างบุคคลสองกลุ่มขึ้นไป ดังนั้นข้อผูกมัดจึงตกอยู่ภายใต้กรอบกฎเกณฑ์ที่แน่นอนและเด็ดขาด คือความกตัญญูรู้คุณ และชุมชนแบบเผด็จการ มักเป็นชุมชนชนเมือง ดังนั้น จึงได้รับอิทธิพลทั้งในด้านวิถีคิดและการใช้ชีวิตค่อนข้างสูง ด้วยเหตุที่อยู่ใกล้ทำให้รับรู้ผลทางการเมืองสูง

สุวิทย์ รุ่งวิสัย (2541) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ของประชาชนในเขตเมืองเชียงใหม่ โดยใช้ทฤษฎีประชาธิปไตย (Democracy) ตามแนวความคิดของ จอห์น ล็อก กับ โทมัส เจฟเฟอร์สัน (John Lock and Thomas Jefferson) ซึ่งเน้นหลักเสรีภาพ ความเสมอภาค และอำนาจสูงสุดการปกครองมาจากประชาชน โดยมีการเลือกผู้แทนเข้าไปบริหารประเทศแทนตนเอง ประชาชนจึงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นอกจากนี้ยังใช้ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) ตามแนวความคิดของ จอร์จ โฮแมนส์ (George Homans) และปีเตอร์ เบลา (Peter Blau) ที่ถือว่าพฤติกรรมที่แสดงออกของประชาชนในสังคม มีแรงกระตุ้นมาจากความต้องการสนองตอบผลประโยชน์ที่ตนได้รับ หรือสนองตอบการยอมรับว่าตนมีส่วนร่วมกิจกรรมในสังคมควรได้รับการยอมรับนับถือจากคนอื่นๆ

ด้วย ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตเมืองเชียงใหม่มีพฤติกรรมการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง สัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีประชาธิปไตยและทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยน

สุทิดา ร่มโพธิ์ทอง (2542) ได้วิจัยความคิดเห็นของสมาชิกต่อการพัฒนาสหกรณ์ผู้เลี้ยง สุกร สุพรรณบุรี พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 41-50 ปี จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก ทำนา ทำสวนทำไร่ อาชีพรอง คือ เลี้ยงสุกรมีรายได้เฉลี่ย 185,894 บาท พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 5.94 ไร่ ส่วนใหญ่สมาชิกของสหกรณ์จะไม่นับเป็นกลุ่มอื่น นอกจากเป็นสมาชิกสหกรณ์เพียงกลุ่มเดียว พบว่าสมาชิกเลี้ยงสุกรขุนมากกว่าสุกรพันธุ์ สมาชิกรู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสหกรณ์เป็นอย่างดี แต่สมาชิกจะมีปัญหาในด้านเป็นหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ สมาชิกสรุปว่าปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสหกรณ์มาจากทุกคนในสหกรณ์ ปัญหาความต้องการความช่วยเหลือของสมาชิกมากที่สุด คือ การให้บริการสินเชื่อ ผลการสอบถามมติฐานพบว่า เพศ อายุ อาชีพ รอง รายได้ ระยะเวลาเข้าเป็นสมาชิก และเหตุผลการเข้าเป็นสมาชิกไม่มีความแตกต่างกับความคิดเห็นของสมาชิกต่อการพัฒนาสหกรณ์ ส่วนอาชีพหลัก พื้นที่ครองทั้งหมด การเป็นสมาชิกกลุ่มที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาสหกรณ์ที่แตกต่างกัน

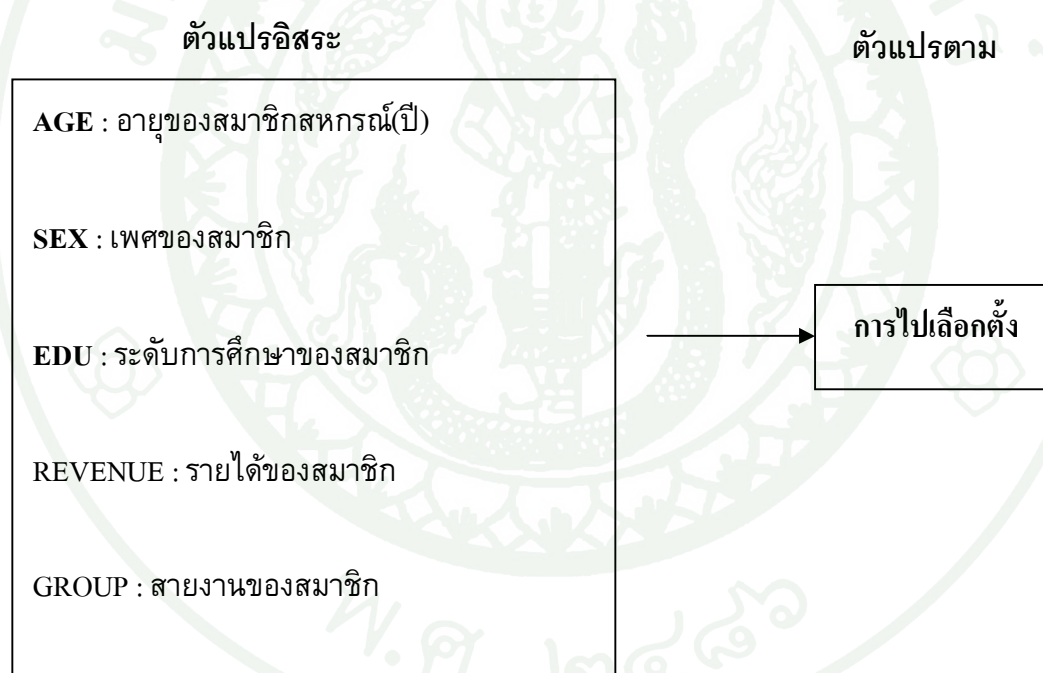
ธนศักดิ์ อินทนนท์ (2544) ได้วิจัยความคิดเห็น ของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้าง ต่อการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ ได้พบกลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปจนถึง 50 ปี กลุ่มที่มีจำนวนมากมีอายุระหว่าง 30-49 ปีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ คือ ส่วนใหญ่จบระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์การเป็นสมาชิกของสหกรณ์มาก่อน มีความรู้ด้านสหกรณ์บ้างเล็กน้อย และไม่เคยได้ไปศึกษาดูงานในสหกรณ์อื่นมาก่อนและ ส่วนใหญ่มีปัญหาผลกระทบด้านการจรรยาบรรณ การกวดขันของตำรวจในระดับปานกลางมีความเห็นด้วยกับการรวมกลุ่มเป็นรูปสหกรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากทั้งบริหารกลุ่ม และ ผลประโยชน์ที่จะได้รับ จากการรวมกลุ่ม ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการรวมกลุ่มได้แก่ ระดับรายได้ และปัญหาการจรรยาบรรณ ส่วนอายุ การศึกษา อาชีพ และ ระยะเวลาประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เชาวเลิศ ปัญเวสารัช (2544) ได้วิจัยความคิดเห็นในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน) พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด(มหาชน) ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งการปฏิบัติงาน ของพนักงานธนาคารฯ โดยพนักงานธนาคารฯส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ในระดับปานกลาง สำหรับในด้านความคิดเห็นต่อประโยชน์ของสหกรณ์ออมทรัพย์อยู่ในระดับมาก

หัวข้อที่พนักงานธนาคารให้ความสำคัญในระดับต้นๆ ได้แก่ การฝึกนิตยการประหยัด และการออมทรัพย์ถือเป็นสวัสดิการทางการเงินอย่างหนึ่งของพนักงาน และการเป็นองค์กรที่สมาชิกมีสิทธิตามหลักเกณฑ์ในการใช้บริการเท่าเทียมตามลำดับพนักงานธนาคาร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรมีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และมีจำนวนไม่น้อยที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ถ้ามีการจัดตั้ง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา ได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาที่จะกล่าวถึงในที่นี้ ประกอบด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการ และ อุปกรณ์ที่จะใช้ในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีที่มาจากแหล่งปฐมภูมิและแหล่งทุติยภูมิโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและนำไปทดสอบที่สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 10 ชุด เมื่อทดสอบแล้วก็นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเพื่อให้มีความเข้าใจและง่ายต่อผู้ตอบมากขึ้นโดยลักษณะของแบบสอบถามจะเป็นแบบคำถามทั้งปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งลักษณะคำถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความคิดเห็นที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้ง
3. อื่นๆ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 6,308 คน นับถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2550 (รายงานสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด, 2550: 2)

ตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมด้วยการใช้สูตรของ Taro Yamane (สุวรรณา, 2544) โดยใช้สูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง
(ในการศึกษานี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

จากการแทนค่าได้

$$n = \frac{6308}{1 + 6308(0.05)^2}$$

$$n = 376$$

ดังนั้นตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 376 คน อย่างไรก็ตามเนื่องจากในที่นี้จะใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มตัวอย่างสมาชิก เพื่อตอบกลับมา ซึ่งคาดว่าสมาชิกจะส่งแบบสอบถามกลับมามีสัดส่วนประมาณครึ่งหนึ่งของที่ส่งไป ดังนั้นจึงตั้งเป้าส่งแบบสอบถามไว้ที่ประมาณ 600 คน และเพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ดีของสมาชิกในที่นี้จึงเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (systematic sampling) ทำโดยการเลือกตัวอย่างแรกจากหมายเลขสมาชิกโดยกำหนดจากสมาชิกหมายเลข 1 ถึงหมายเลข 10 และจะเลือกตัวอย่างต่อไปทุก 10 หมายเลขจนครบ 600 คน

นอกจากข้อมูลปฐมภูมิแล้วการศึกษานี้ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิด้วย โดยรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากวิทยานิพนธ์ งานวิจัยจากบทความต่างๆ รวมถึงข้อมูลที่สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รวบรวมไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้ตารางและค่าสถิติอย่างง่าย เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการไปเลือกตั้ง โดยใช้ Chi - square

คำถามสำหรับวัดระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการ และผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยในการสร้างแบบสอบถามได้ใช้หลัก Likert Scale เป็นมาตรวัดลักษณะของข้อความที่ใช้ ซึ่งมีลักษณะในเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

จากนั้นจึงรวบรวมและนำมาแจกแจงความถี่ จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ช่วงการวัด = (คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด) / จำนวนชั้นที่แบ่ง

$$= \frac{(5 - 1)}{5} = 0.8$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยในระดับสูง	4.21 - 5.00
เห็นด้วย	3.41 - 4.20
ไม่แน่ใจ	2.61 - 3.40
ไม่เห็นด้วย	1.81 - 2.60
ไม่เห็นด้วยในระดับสูง	1.00 - 1.80

บทที่ 4

สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์ออมทรัพย์

36 ปี สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด (2538) ได้กล่าวถึงประวัติของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ไว้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ได้เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2501 โดยบุคลากรในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 18 คน นำโดย อาจารย์พิพัฒน์ สุจินดา และเพื่อน ๆ ทำหนังสือถึงคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ พร้อมแนบรายชื่อผู้ขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตของผู้มีเงินเดือนกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำนวน 106 คนวัตถุประสงค์ครั้งนี้เพื่อขอให้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์สหกรณ์จะจัดหาเงินจำนวน 200,000.00 บาท จากพิทยาลงกรณ์มูลนิธิ มาฝากสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นนี้ เพื่อให้เป็นทุนหมุนเวียน ต่อมาในวันที่ 28 ตุลาคม 2501 ศาสตราจารย์ พันธุ์ ดิษยมณฑล รองคณบดีคณะเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ได้มีบันทึกถึงอธิการบดีผ่านประธานกรรมการสวัสดิการ ขอให้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตสำหรับผู้มีเงินเดือนในกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยให้เหตุผล 4 ข้อคือ

1. มีข้าราชการจำนวนมาก (กว่า 60%) ยื่นความจำนงขอให้ตั้ง
2. เพื่อเป็นสวัสดิการและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. มีเงินทุน พิทยาลงกรณ์ มูลนิธิ มาฝากให้เริ่มเป็นทุนหมุนเวียน
4. มีความพร้อมในการบริหารและจัดการได้

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2501 ที่ประชุมคณบดีครั้งที่ 14/2501 ได้ลงมติรับหลักการให้แผนกคลัง หักเงินเดือน ณ ที่จ่ายให้และอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในขณะนั้นคือ ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสฤติย์ รับเป็นประธานกรรมการของสหกรณ์ฯ ต่อมา ผู้ริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์และเครดิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ออกประกาศเชิญผู้เข้าชื่อขอเป็นสมาชิกและผู้สนใจเข้าร่วมประชุม เพื่อร่วมพิจารณาร่างข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ในวันศุกร์ที่ 12 ธันวาคม 2501 เวลา 10.00 น. และได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับสำหรับ

สหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นในเบื้องต้นพร้อมทั้งรวบรวมใบสมัครของผู้ประสงค์เข้าเป็นสมาชิกในชั้นแรก ในฐานะผู้เข้าชื่อขอจดทะเบียนตั้งสหกรณ์ตามกฎหมาย หลังจากนั้นในวันที่ 24 ธันวาคม 2501 ได้มีการประชุมเข้าชื่อขอจดทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาดำเนินการขอจดทะเบียนตั้งสหกรณ์ขึ้น ณ ห้องประชุมแผนกเคหเศรษฐกิจศาสตร์ คณะกสิกรรมและสัตวบาล มีผู้เข้าชื่อขอจดทะเบียน สหกรณ์เข้าประชุม 55 คน และมีนายตุลย์ นัยยานนท์ และนายจำเนียร สาระนาค พนักงาน สหกรณ์เข้าร่วมประชุมด้วย ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ที่จะขอจดทะเบียนเพื่อตั้งสหกรณ์ออม ทรัพย์และเครดิตสำหรับคนมีเงินเดือนในหมู่ข้าราชการกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 โดยให้ชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการกรมมหาวิทยาลัย- เกษตรศาสตร์ จำกัดสินใช้” และเลือกบุคคลที่ลงนามในหนังสือขอจดทะเบียนสหกรณ์ 10 คน คือ

1. นายอินทรี จัทรสถิตย์ ประธานกรรมการ โดยตำแหน่ง
2. นายผล รวงแดง เจริญญิก โดยตำแหน่ง
3. นายสรวง บุญญาคม เลขานุการ
4. นายสุทธิ ภูมิศรี กรรมการ
5. นายบรรเจิด คติการ กรรมการ
6. นายวัลลภ นรพัลลภ กรรมการ
7. นายเมฆ บุญพราหมณ์ กรรมการ
8. ร.ท. ประสิทธิ์ โพธิ์ปักษ์ กรรมการ
9. นายพันธุ์ม ดิษยมณฑล กรรมการ
10. พระพิจารณพานิษฐ์ กรรมการ

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ก่อตั้งในวันที่ 6 มกราคม 2502 โดยนายทะเบียนสหกรณ์ได้อนุญาตจดทะเบียนตั้งสหกรณ์ชื่อ “สหกรณ์ข้าราชการกรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัดสินใช้” โดยมีสมาชิกเริ่มแรก 110 คน ได้เลขทะเบียนสหกรณ์ ที่ 23/10889 ตามหนังสือตอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ที่ 67/2502 ลงวันที่ 7 มกราคม 2502 คณะกรรมการดำเนินการได้ประชุมครั้งแรก ในวันที่ 23 มกราคม 2502 สหกรณ์เริ่มประกอบธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2502 และต่อมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2503 ที่ประชุมใหญ่สามัญ ประจำปี ได้แก้ไขบังคับเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์ข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัดสินใช้” และเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2503 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ จำกัด” มาจนปัจจุบัน

โครงสร้างการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก สหกรณ์ต้องจัดประชุมใหญ่น้อยปีละหนึ่งครั้งโดยมีสมาชิกทั้งหมดเป็นองค์ประชุม ที่ประชุมใหญ่มีอำนาจหน้าที่พิจารณากิจการทั้งปวงของสหกรณ์

ตรวจสอบกิจการ ทำหน้าที่ตรวจสอบเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ของสหกรณ์ รวมถึงตรวจสอบผลการดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์

สอบบัญชีสหกรณ์ บัญชีของสหกรณ์นั้นต้องตรวจสอบอย่างน้อยปีละครั้ง โดยนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้สอบบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้ง

คณะกรรมการ สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการให้เลือกจากสมาชิกโดยวิธีเลือกประธานกรรมการหนึ่งคนจากที่ประชุมใหญ่และกรรมการอื่นอีกสิบสี่คน โดยให้เลือกจากสมาชิกที่เป็นบุคลากรสายวิชาการและสายธุรการ ในอัตราส่วน 7 : 7

ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่สอบทานและรายงานความเชื่อถือได้และความครบถ้วนของข้อมูลทางการเงิน การปฏิบัติงาน ตลอดจนวิธีการที่ใช้ในการวินิจฉัยและวัดผลการดำเนินงาน

ปรึกษา ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ แก่สหกรณ์

คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการดำเนินการมอบหมาย ควบคุมเรื่องการเงิน การทำบัญชีและดูแลเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนดูแลการทำงานของผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

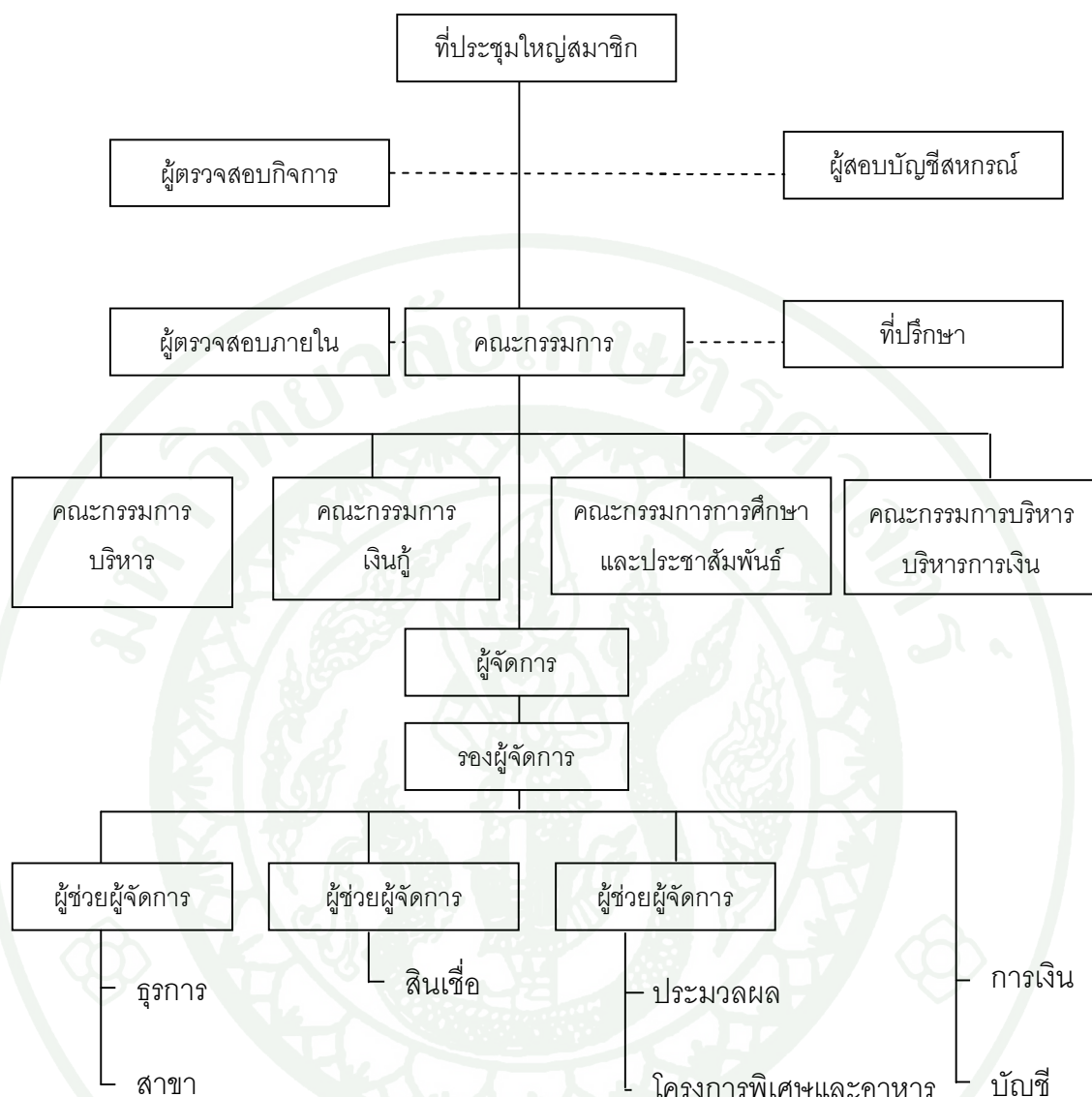
คณะกรรมการเงินกู้ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิกตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์

คณะกรรมการการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป ให้ทราบถึงอุดมการณ์ หลักและวิธีการและการบริหารงานของสหกรณ์ รวมถึงศึกษาและติดตามข่าวความเคลื่อนไหวด้านการดำเนินการของสหกรณ์อื่น ทั้งในและนอกประเทศเพื่อนำตัวอย่างที่ดีมาเสนอคณะกรรมการดำเนินการพิจารณาให้บริการแก่สมาชิกตามความเหมาะสม

ผู้จัดการ มีหน้าที่จัดการทั่วไปและรับผิดชอบเกี่ยวกับบรรดากิจการประจำของสหกรณ์

รองผู้จัดการ ปฏิบัติการแทนเมื่อผู้จัดการไม่อยู่

ผู้ช่วยผู้จัดการ ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการดำเนินการหรือผู้จัดการมอบหมาย

ภาพที่ 6 โครงสร้างการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด
ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด (2548)

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2550 พบว่าสหกรณ์มีสมาชิกสามัญทั้งสิ้น 6,171 คน มีสมาชิกสมทบทั้งสิ้น 1,664 คน มีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น 2,634,984,180.00 บาท มีทุนสำรอง จำนวน 411,294,428.42 บาท มีทุนสะสมตามข้อบังคับจำนวน 89,948,712.48 บาท มีเงินรับฝากออมทรัพย์จำนวน 170,324,844.48 บาท มีเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษจำนวน 6,609,489,123.76 บาท มีเงินรับฝากประจำจำนวน 1,759,167,380.61 บาท ตัวสัญญาใช้เงิน 638,759,000.00 มีการชำระคืนเงินกู้ระหว่างปีจำนวน 1,780,000,000.00 บาท มีสินทรัพย์รวม 12,604,921,842.22 บาท และมีกำไรสุทธิประจำปีจำนวน 1,780,000,000.00 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานปี 2549 จะพบว่าสหกรณ์มีผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นในทุกด้าน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานในปี 2549 และปี 2550 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ – มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

รายการ	31 ธันวาคม 2550	31 ธันวาคม 2549	เพิ่ม/ลด	ร้อยละ
1. สมาชิกสามัญ	6,171 ราย	5,912 ราย	259 ราย	4.38
2. สมาชิกสมทบ	1,664 ราย	1,590 ราย	74 ราย	4.66
3. ทุนเรือนหุ้น	2,634,984,180.00	2,398,686,370.00	236,297,810.00	9.85
4. ทุนสำรอง	411,294,428.42	366,003,921.73	45,290,506.69	12.37
5. ทุนสะสมตามข้อบังคับ	89,948,712.48	85,690,870.18	4,257,842.30	4.97
6. เงินรับฝากออมทรัพย์	253,858,895.50	226,915,687.93	26,943,207.57	11.87
7. เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	6,609,489,123.76	4,631,513,161.14	1,977,975,962.62	42.71
8. เงินรับฝากประจำ	1,759,167,380.61	1,357,425,850.86	401,741,529.75	29.60
9. ตัวสัญญาใช้เงิน	-	638,759,000.00	(638,759,000.00)	(100.00)
10. ชำระคืนเงินกู้ระหว่างปี	1,780,000,000.00	1,282,502,999.58	497,497,000.42	38.79

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	31 ธันวาคม 2550	31 ธันวาคม 2549	เพิ่ม/ลด	ร้อยละ
11. สินทรัพย์รวม	12,604,921,842.22	10,438,071,986.12	2,166,849,856.10	20.76
12. กำไรสุทธิ ประจำปี	291,568,877.78	253,902,154.02	37,666,723.76	14.84

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด (2550)

หลักเกณฑ์และวิธีสรรหากรรมการดำเนินงานและผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อบังคับ สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด กำหนดให้สหกรณ์มี คณะกรรมการดำเนินการประกอบด้วยประธานกรรมการดำเนินการหนึ่งคน และกรรมการอื่น อีกไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ให้เลือกจากสมาชิกโดยวิธีเลือก ประธานกรรมการหนึ่งคน และ กรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน โดยให้เลือกจากสมาชิกที่เป็นบุคลากรสายวิชาการ และสายธุรการ ในอัตราส่วน 7: 7

สำหรับตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการหนึ่งคนให้ที่ประชุมใหญ่เลือกจากสมาชิก ที่เป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองอธิการบดีขึ้นไป รองประธาน กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนและเลขานุการคนหนึ่งหรือผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่ง หรือหลายคน ก็ได้ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกตั้งในระหว่างกันเองขึ้นดำรงตำแหน่งแล้วแจ้งให้ที่ประชุม ใหญ่คราวนั้นทราบ พร้อมทั้งปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานสหกรณ์ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ ประชุมใหญ่เพื่อให้สมาชิกทราบทั่วกันด้วย และให้คณะกรรมการดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการ สรรหาขึ้นชุดหนึ่ง จำนวน 7 คนประกอบด้วยกรรมการ 3 คน และสมาชิก 4 คน ในจำนวนนี้ให้เป็น ประธานกรรมการสรรหา 1 คนเลขานุการคณะกรรมการสรรหา 1 คน และกรรมการสรรหา 5 คน กรรมการชุดนี้มีหน้าที่ดำเนินการสรรหา ให้แล้วเสร็จก่อนวันสิ้นปีทางบัญชีไม่น้อยกว่า 15 วัน และมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการสรรหาได้ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะสรรหาที่มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแบบฟอร์มใบสมัคร และบัตรเลือกตั้ง
2. ประกาศคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
3. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

4. กำหนดหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามลำดับก่อนหลังการสมัครในกรณีที่มาสมัครพร้อมกันให้ใช้วิธีจับสลาก เพื่อกำหนดหมายเลขประกาศรายชื่อพร้อมหมายเลขประจำตัว และรูปถ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้งและรายละเอียดอื่น ๆ ให้สมาชิกทราบโดยทั่วกันก่อนวันลงคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 15 วัน

5. กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการลงคะแนนเสียง

6. ควบคุมดูแลตรวจสอบหลักฐานของสมาชิกตามประเภทบุคลากรสายวิชาการ หรือสายธุรการที่ขอรับบัตรลงคะแนนจากเจ้าหน้าที่ โดยให้เจ้าหน้าที่ขอคูบัตรประจำตัวราชการ ลูกจ้าง บัตรประชาชน บัตรอนุญาตขับขี่ บัตรที่สหกรณ์ออกให้ หรือหนังสือรับรองจากผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าภาควิชา หรือเทียบเท่าขึ้นไปที่เชื่อได้ว่าผู้ขอ รับบัตรลงคะแนนเป็นความจริง การจ่ายบัตรลงคะแนน ให้จ่ายแก่สมาชิกผู้มาขอรับบัตร 1 คน ต่อ 1 ฉบับ โดยให้สมาชิกลงลายชื่อรับบัตรลงคะแนน และจะต้องนำบัตรใส่หีบบัตรลง คะแนนในทันที ที่ได้รับบัตรลงคะแนน

7. จัดสถานที่และอุปกรณ์การลงคะแนนเสียง

8. จัดให้มีการลงคะแนนเสียง นับคะแนนเสียงและประกาศผลการลง คะแนนเสียง ให้เสร็จสิ้นภายใน 1 วัน ให้ถือว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงสุดและรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวน ข้อบังคับข้อ 43 เป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

9. ให้ประธานกรรมสรรหานำรายชื่อผู้ได้รับการเลือกตั้งเสนอต่อประธานกรรมการดำเนินการ

10. ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นจะต้องตัดสินชี้ขาด โดยมีได้ระบุไว้ในระเบียบนี้ให้ประธานกรรมการสรรหาเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด

11. ออกประกาศหรือคำสั่งใดๆ เพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การสรรหากรรมการมี 2 ขั้นตอนดังนี้

1. สมาชิกลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยวิธีลับตามประเภทบุคลากรสายวิชาการ หรือสายธุรการที่ตนสังกัด
2. ให้ประธานกรรมการสรรหาประกาศชื่อและเสนอชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งต่อที่ประชุมใหญ่ เพื่อให้ความเห็นชอบ

เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการทุจริต ผิดวินัย ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศหรือมีเหตุอื่นใด ให้คณะกรรมการสรรหาที่มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดโดยตัดผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเลือกตั้งสูงแต่ไม่สุจริตนั้นออก และให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับคะแนนเลือกตั้งถูกต้องตามระเบียบ และโดยสุจริตในลำดับสูงถัดไปเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งจนครบจำนวนที่ต้องการ ทั้งนี้ข้อบังคับกำหนดให้กรรมการดำเนินการอยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งในวาระเริ่มแรกของการใช้ข้อบังคับนี้ เมื่อครบหนึ่งปีทางบัญชีแล้วและได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี คราวถัดไป ให้กรรมการดำเนินการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมด (เศษของจำนวนกรรมการที่เหลือให้ปัดขึ้น) โดยวิธีจับฉลาก และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งกรรมการดำเนินการเข้าดำรงตำแหน่งแทนให้ครบจำนวนกรรมการดำเนินการ ในปีต่อไปให้กรรมการดำเนินการที่อยู่ในตำแหน่งจนครบวาระหรืออยู่นานที่สุดออกจากตำแหน่งสลับกันไปทุกๆ ปี

ในกรณีที่กรรมการดำเนินการต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้กรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งใหม่อยู่ในตำแหน่งได้เช่นเดียวกันกับกรรมการดำเนินการในวาระเริ่มแรก เมื่อครบกำหนดแล้วหากยังไม่มีเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการชุดเดิม รักษาการไปก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการชุดใหม่แต่ต้องไม่เกิน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ กรรมการดำเนินการ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งวาระอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน โดยต้องพักอย่างน้อยหนึ่งปีทางบัญชี จึงจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งใหม่ได้ หากกรรมการผู้ใดอยู่ไม่ครบวาระให้ถือว่าเป็นกรรมการหนึ่งวาระ กรรมการผู้ออกไปอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ นอกจากจะต้องเรียกให้มีการประชุมใหญ่สามัญขึ้นโดยเร็ว ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามข้อบังคับข้อ 43 เป็นตำแหน่งประธานกรรมการว่างลงก่อนถึงคราวออก

ตามวาระ ให้กรรมการดำเนินการที่เหลือจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญเพื่อเลือกตั้งประธานกรรมการโดยเร็ว เว้นแต่ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งประธานกรรมการเหลืออยู่นับถึงวันสิ้นปีทางบัญชีไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน และมีรองประธานกรรมการกับกรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์ จะให้มีการเลือกตั้งประธานกรรมการในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีคราวถัดไปได้ถ้าเป็นตำแหน่งรองประธานกรรมการหรือเลขานุการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ คณะกรรมการจะพิจารณาเลือกตั้งกรรมการขึ้นทำหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราวได้จนกว่าจะมีการเลือกตั้งใหม่ก็ได้

บุคลากรต่อไปนี้ห้ามเป็นกรรมการดำเนินการ

1. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริต
2. เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
3. เคยถูกให้พ้นตำแหน่งกรรมการ หรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ มาตรา 22(4) แห่ง พรบ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542
4. เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งกรรมการ เพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
5. สมาชิกซึ่งเคยผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้ไม่ว่าต้นเงินหรือดอกเบี้ย
6. ผู้ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำในสหกรณ์นี้
7. เป็นสมาชิกสามัญไม่ครบ 3 ปี

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมทางเลือกตั้ง
กรรมการของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ซึ่งข้อมูลที่จะนำเสนอ
ต่อไปนี้ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 433 ชุด ข้อมูลจากแบบสอบถามได้ถูก
ออกแบบเป็นส่วนๆ เพื่อความสะดวกในการแปลความหมายซึ่งจะขอนำเสนอข้อมูลทั้งหมดเป็น
3 ตอน ดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐานของตัวอย่างสมาชิก

เพศ อายุ สถานภาพสมรสและการศึกษา

ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกสหกรณ์
ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 433 คน และพบว่า
ตัวอย่างเพศหญิงมีมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิงมาก มีจำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ
54.70 และเพศชาย มีจำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 (ตารางที่ 2)

เมื่อพิจารณาถึงอายุของตัวอย่างสมาชิก พบว่าสมาชิกมีอายุ 51-60 ปี มากที่สุด โดยมี
จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 34.90 รองลงมาอายุตั้งแต่ 41-50 ปี มีจำนวน 139 คนหรือ คิดเป็น
ร้อยละ 32.10 อายุตั้งแต่ 31-40 ปี มีจำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 อายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป
มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 และอายุต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20
(ตารางที่ 2)

ในด้านสถานภาพสมรสของสมาชิก พบว่าสมาชิกสมรสแล้วมีมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมี
จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 รองลงมาสถานภาพโสดมีจำนวน 114 คน หรือ คิดเป็น
ร้อยละ 26.30 และสถานภาพหม้าย/หย่าร้าง มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
เพศ		
ชาย	196	45.30
หญิง	237	54.70
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 30 ปี	18	4.20
31-40 ปี	84	19.40
41-50 ปี	139	32.10
51-60 ปี	151	34.90
มากกว่า 61 ปีขึ้นไป	44	9.50
สถานภาพ		
โสด	114	26.30
สมรส	291	67.20
หม้าย/หย่าร้าง	28	6.50
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	163	37.60
ปริญญาตรี	107	24.70
ปริญญาโท	103	23.80
ปริญญาเอก	60	13.90

ส่วนเรื่องของการศึกษา พบว่าตัวอย่างสมาชิก มีการศึกษาดำรงปริญญาตรี มากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 107 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 24.70 การศึกษาระดับปริญญาโท 103 คน และการศึกษาระดับปริญญาเอกมีน้อยที่สุด 60 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 (ตารางที่ 2)

หน่วยงานที่สังกัด ประเภทบุคลากร สายงานและระดับรายได้มีรายละเอียดดังนี้

เมื่อพิจารณาถึงหน่วยงานต้นสังกัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างคณะศึกษาศาสตร์เป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 รองลงมาคณะประมงมีจำนวน 39 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 9.00 ข้าราชการบำนาญ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40 คณะสัตวแพทยศาสตร์ มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70 และกองกิจการนิสิต มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6 และอื่นๆ 61.7 เนื่องจากหน่วยงานต้นสังกัดมี 52 สังกัดจึงขอนำ 5 คณะสูงสุดมาใช้ในการวิเคราะห์ (ตารางที่ 3)

ด้านของประเภท พบว่ากลุ่มตัวอย่างข้าราชการมีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมาประเภทลูกจ้างประจำ มีจำนวน 152 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 35.1 พนักงานมหาวิทยาลัยเงินงบประมาณ มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และพนักงานในราชการ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.70 (ตารางที่ 3)

ด้านสายงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างสายงาน สาย ค (ธุรการและลูกจ้างประจำ) มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาสายงานสาย ก (อาจารย์) มีจำนวน 129 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 29.80 และสายงานสาย ข (นักวิชาการ/นักวิจัย) มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 18.20 (ตารางที่ 3)

ส่วนรายได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างรายได้ 10,001-20,000 บาท มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 รองลงมารายได้ 20,001-30,000 บาท มีจำนวน 94 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 21.70 รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 รายได้ 30,001-40,000 บาท มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 รายได้ 40,001-50,000 บาท มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 และรายได้มากกว่า 50,001 บาท มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.30 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ประเภทบุคลากร
สายงานและระดับรายได้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
หน่วยงานที่สังกัด		
คณะศึกษาศาสตร์	40	9.20
คณะประมง	39	9.00
ข้าราชการบำนาญ	32	7.40
คณะสัตวแพทยศาสตร์	29	6.70
กองกิจการนิสิต	26	6.00
อื่นๆ (รวม 47 หน่วยงาน)	267	61.70
ประเภท		
ข้าราชการ	230	53.10
ลูกจ้างประจำ	152	35.10
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินงบประมาณ	37	8.50
พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้	11	2.50
พนักงานในราชการ	3	0.70
สายงาน		
สายก(อาจารย์)	129	29.80
สายข(นักวิชาการ/นักวิจัย)	79	18.20
สายค(ธุรการและลูกจ้างประจำ)	225	52.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
ไม่เกิน 10,000 บาท	45	10.40
10,001-20,000 บาท	221	51.00
20,001-30,000 บาท	94	21.70
30,001-40,000 บาท	41	9.50
40,001-50,000 บาท	22	5.10
มากกว่า 50,001 บาท	10	2.30

การเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิก

ความถี่โดยเฉลี่ยของการติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี พบว่ากลุ่มตัวอย่างติดต่อกับสหกรณ์น้อยกว่า 6 ครั้ง มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 รองลงมา มากกว่า 12 ครั้ง มีจำนวน 124 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 28.60 ความถี่ 7-12 ครั้ง มีจำนวน 117 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 27.00 และ ไม่ตอบ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 (ตารางที่ 4)

ในการเข้าร่วมประชุมของสหกรณ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมเป็นบางครั้ง มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาไม่เคยเข้าร่วม มีจำนวน 135 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 31.10 เข้าร่วมบ่อยครั้ง มีจำนวน 131 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 30.30 และ ไม่ตอบ มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.90 (ตารางที่ 4)

การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม พบว่ากลุ่มตัวอย่างไม่เคยแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเลยมีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 69.50 รองลงมาแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมบางครั้ง มีจำนวน 86 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 19.90 ทุกครั้ง แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมทุกครั้ง มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.40 แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมบ่อยครั้ง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และ ไม่ตอบ มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิก

การเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
ความถี่การติดต่อสหกรณ์ในรอบปี		
น้อยกว่า 6 ครั้ง	188	43.40
7-12 ครั้ง	117	27.00
มากกว่า 12 ครั้ง	124	28.60
ไม่ตอบ	4	0.90
เข้าร่วมประชุม		
ไม่เคยเข้าร่วม	135	31.10
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	163	37.60
เข้าร่วมบ่อยครั้ง	131	30.30
ไม่ตอบ	4	0.90
แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม		
ไม่เคยเลย	301	69.50
เคยบางครั้ง	86	19.90
เคยบ่อยครั้ง	15	3.50
ทุกครั้ง	19	4.40
ไม่ตอบ	12	2.80

การใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยไปเลือกตั้งคณะกรรมการมีมากเป็นอันดับหนึ่งมีจำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 58.70 รองลงมาเคยบ่อยครั้ง มีจำนวน 73 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 16.90 เคยบางครั้ง มีจำนวน 66 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 15.20 และไม่เคยเลย มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
ไม่เคยเลย	40	9.20
เคยบางครั้ง	66	15.20
เคยบ่อยครั้ง	73	16.90
ทุกครั้ง	254	58.70

การเลือกตั้งปี 2550

พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไปเลือกตั้ง มีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 74.10 รองลงมาไม่ไปเลือกตั้ง มีจำนวน 110 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 25.40 และไม่ตอบมีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเลือกตั้งปี 2550

การไปใช้สิทธิเลือกตั้งปี 2550	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
ไม่ได้ไปเลือกตั้ง	110	25.40
ได้ไปเลือกตั้ง	321	74.10
ไม่ตอบ	2	0.50

แรงจูงใจในการไปเลือกตั้ง

แรงจูงใจในการเลือกตั้ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการเลือกคนที่ดีเข้าไปเป็นกรรมการมีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 71.03 รองลงมาทำตามหน้าที่สมาชิกที่ดี มีจำนวน 76 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 23.68 สถานที่เลือกตั้งอยู่ใกล้ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 อื่นๆ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 เพื่อนมาชวน มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.62 และมีรถรับส่ง มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแรงจูงใจในการไปเลือกตั้ง

แรงจูงใจในการไปเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
รวม	321	100
ทำตามหน้าที่สมาชิกที่ดี	76	23.70
ต้องการเลือกคนที่ดีเข้าไปเป็นกรรมการ	228	71.00
มีรถรับส่ง	1	0.30
สถานที่เลือกตั้งอยู่ใกล้	9	2.80
เพื่อนมาชวน	2	0.60
อื่นๆ	5	1.60

สาเหตุที่ไม่ไปเลือกตั้ง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ไปเลือกตั้ง ดิตรชากรและภารกิจการมีมากเป็นอันดับหนึ่ง มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 รองลงมาทราบแต่ลืม มี 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 อื่นๆมีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 สถานที่ลงคะแนนอยู่ไกลและขาดพาหนะในการเดินทาง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.30 ไม่ทราบว่ามีการเลือกตั้ง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 ไม่มีผู้สมัครที่สนใจ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ป่วยและเบื่อและไม่เห็นความจำเป็นของการเลือกตั้งมีจำนวนเท่ากัน คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาเหตุที่ไม่ไปเลือกตั้ง

สาเหตุที่ไม่ไปเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
รวม	110	100
ไม่ทราบว่ามีการเลือกตั้ง	7	6.40
ทราบแต่ลืม	14	12.70
ดิตรชากรและภารกิจการ	60	54.50
ป่วย	3	2.70
ไม่มีผู้สมัครที่น่าสนใจ	5	4.50
เบื่อและไม่เห็นความจำเป็นของการเลือกตั้ง	3	2.70
สถานที่ลงคะแนนอยู่ไกลและขาดพาหนะเดินทาง	8	7.30
อื่นๆ	10	9.10

การขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าของสมาชิก

จากการที่สมาชิกทราบว่ามีการขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 110 คนที่ไม่ได้ไปเลือกตั้งปีล่าสุด ไม่ทราบว่ามีการขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า มากที่สุด มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 72.70 และทราบว่ามีการขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าของสมาชิก

การขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าของสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
รวม	110	100
สมาชิกไม่ทราบว่ามีสิทธิลงคะแนนล่วงหน้าได้	80	72.70
สมาชิกทราบว่าสิทธิลงคะแนนล่วงหน้าได้	30	27.30

เหตุผลที่ไม่ขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า

พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนนี้ทราบว่า สหกรณ์เปิดโอกาสให้มีการลงคะแนนล่วงหน้าก่อนได้ แต่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเนื่องจาก ดำเนินการไม่ทัน มีจำนวน 20 คน และคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก มีจำนวน 10 คน (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่ไม่ขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า

เหตุผลที่ไม่ขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า	จำนวน	ร้อยละ
รวม	30	27.30
คิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก	10	9.10
ดำเนินการไม่ทัน	20	18.20

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า

พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 387 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 89.40 หรือกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นควรจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า มีเพียง 16 คนหรือ คิดเป็นร้อยละ 10.60 เท่านั้น ที่เห็นว่าไม่เห็นสมควรจัด (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสมาชิกคิดว่าควรจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า

ควรจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
ควร	387	89.40
ไม่ควร	16	10.60

ระดับความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน

การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ มีความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งในระดับความคิดเห็นสำคัญมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นสมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเลือกกรรมการได้เท่ากับจำนวนกรรมการที่ว่างลงในแต่ละสาย (สมาชิก 1 คนเลือกผู้สมัครได้มากกว่า 1 คน) มีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาเป็นประเด็นแบ่งสมาชิกออกเป็น 2 สาย คือ สายวิชาการ (สาย ก และ ข) และสายธุรกิจ (สาย ค และ ลูกจ้างประจำ) โดยแต่ละสายเลือกกันเอง เฉพาะในสายมาเป็นกรรมการดำเนินการในสายตนเอง (ไม่มีการเลือกข้ามสาย) มีค่าเฉลี่ย 3.70 และประเด็นกำหนดให้มีตัวแทนแต่ละสายตามข้อ จำนวนเท่ากันคือ 7 คน มีค่าเฉลี่ย 3.55 ซึ่งแปลความได้ว่าสมาชิกเห็นด้วยกับระบบการเลือกตั้งที่เป็นอยู่ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ

ความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น					Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
	1	2	3	4	5			
การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ								
-แบ่งสมาชิกออกเป็น 2 สาย	24	27	110	167	105	3.70	1.075	เห็นด้วย
-กำหนดให้มีตัวแทนแต่ละสาย	14	43	139	163	74	3.55	0.992	เห็นด้วย
จำนวนเท่ากันคือ สายละ 7 คน								

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ความคิดเห็นต่อระบบการ เลือกตั้งในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น					Mean	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	1	2	3	4	5			
-สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเลือก กรรมการได้เท่ากับจำนวน กรรมการที่ว่างลงในแต่ละสาย	14	24	115	196	84	3.72	0.947	เห็นด้วย
รวม						3.66	0.810	เห็นด้วย

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

กลุ่มตัวอย่างให้ระดับความสำคัญความคิดเห็นประเด็นผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบต้องผ่านหลักสูตรเฉพาะผู้ตรวจสอบกิจการมาก่อนสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมาเป็น ประเด็นแบ่งผู้ตรวจสอบกิจการออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านบัญชีการเงิน (2) ด้านกฎหมายและกฎหมายสหกรณ์ (3) ด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ย 3.91 และประเด็นจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ ปัจจุบันกำหนดไว้ 3 คน มีค่าเฉลี่ย 3.75 ซึ่งแปลความได้ว่าสมาชิกเห็นด้วยกับระบบการเลือกตั้งที่เป็นอยู่(ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

ความคิดเห็นต่อระบบการ เลือกตั้งในปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น					Mean	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	1	2	3	4	5			
การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ								
- ผู้ตรวจสอบกำหนด 3 คน	2	24	140	182	85	3.75	0.849	เห็นด้วย
- แบ่งผู้ตรวจสอบเป็น 3 ด้าน	1	12	118	196	106	3.91	0.801	เห็นด้วย
- ผู้สมัครเป็นผู้ตรวจสอบต้องผ่าน	10	9	79	159	176	4.11	0.932	เห็นด้วย
หลักสูตรเฉพาะผู้ตรวจสอบมา								
ก่อน								
รวม						3.92	0.706	เห็นด้วย

โดยหากพิจารณารวมทุกประเด็นจะพบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน ทั้งด้านการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ และด้านการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ ทุกประเด็นสมาชิกเห็นด้วยกับระบบการเลือกตั้งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สถานที่ใช้ในการเลือกตั้ง

สถานที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้ง พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรกระจายหน่วยเลือกตั้งไปตามแต่ละวิทยาเขต / หน่วยงานต่างจังหวัด (เหมือนปัจจุบัน) มีจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 67.90 รองลงมาแยกหน่วยลงคะแนนไปตามคณะ สำนัก สถาบัน มีจำนวน 85 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 19.60 ส่วนที่เห็นว่าทั้งมหาวิทยาลัยควรมีสถานที่เลือกตั้งรวมไว้ที่เดียวกัน คือ วิทยาเขตบางเขน มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 และอื่น ๆ น้อยที่สุด มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ส่วนในเรื่องของความเหมาะสมของสถานที่ลงคะแนนเสียงครั้งที่ผ่านมา พบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือ 384 คน คิดเป็นร้อยละ 88.70 เห็นเหมาะสมและมีเพียง 49 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานที่ใช้ในการเลือกตั้ง

สถานที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
กระจายหน่วยเลือกตั้งแต่ละวิทยาเขต / หน่วยงานต่างจังหวัด	294	67.90
ทั้งมหาวิทยาลัยรวมไว้ที่เดียวกัน คือ วิทยาเขตบางเขน	49	11.30
แยกหน่วยลงคะแนนไปตามคณะ สำนัก สถาบัน	85	19.60
อื่นๆ	5	1.20
สถานที่ลงคะแนนเสียงครั้งที่ผ่านมามีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	384	88.70
ไม่เหมาะสม	49	11.30

ความเหมาะสมของระยะเวลาและการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สำหรับในเรื่องของระยะเวลาในการเลือกตั้ง พบว่าตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือ 427 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 เห็นเหมาะสมและมีเพียง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 15)

ในเรื่องของการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่าตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือ 423 คน คิดเป็นร้อยละ 97.70 เห็นว่าเหมาะสม และมีเพียงจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเหมาะสมของระยะเวลาและการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ความเหมาะสมของระยะเวลาและการประกาศรายชื่อ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
ระยะเวลาในการเลือกตั้งมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	427	98.60
ไม่เหมาะสม	6	1.40
การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	423	97.70
ไม่เหมาะสม	10	2.30

การอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ

ในเรื่องการจัดรถรับส่งวิ่งเวียนรับสมาชิก พบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ จำนวน 392 คน คิดเป็นร้อยละ 90.50 เห็นว่าเหมาะสม และมีเพียง 41 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 16)

ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่าตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ 412 คน คิดเป็นร้อยละ 95.20 เห็นว่าเหมาะสม และมีเพียง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 16)

ด้านการอำนวยความสะดวก (ก่อนวันเลือกตั้ง) พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ 415 คน คิดเป็นร้อยละ 95.80 เห็นว่าเหมาะสม และมีเพียง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 16)

การอำนวยความสะดวก (วันเลือกตั้ง) พบว่าตัวอย่างเกือบทั้งหมด คือจำนวน 427 คน คิดเป็นร้อยละ 98.60 เห็นว่าเหมาะสม และมีเพียง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 เท่านั้นที่เห็นว่าไม่เหมาะสม (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ

การอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	433	100
การจัดรถรับส่งวิ่งเวียนรับสมาชิกเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	392	90.50
ไม่เหมาะสม	41	9.50
การประชาสัมพันธ์มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	412	95.20
ไม่เหมาะสม	21	4.80

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ	จำนวน	ร้อยละ
การอำนวยความสะดวก(ก่อนวันเลือกตั้ง)มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	415	95.80
ไม่เหมาะสม	18	4.20
การอำนวยความสะดวก(วันเลือกตั้ง) มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่		
เหมาะสม	427	98.60
ไม่เหมาะสม	6	1.40

โดยหากพิจารณารวมในด้านของความเหมาะสม พบว่า ด้านการจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า ด้านสถานที่ลงคะแนนเสียงครั้งที่ผ่านมา ด้านการจัดรถรับส่งวิ่งเวียนรับสมาชิก ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านระยะเวลาในการเลือกตั้ง ด้านการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ด้านการอำนวยความสะดวก (ก่อนวันเลือกตั้ง) และด้านการอำนวยความสะดวก (วันเลือกตั้ง) ทุกด้านซึ่งสมาชิกเห็นว่ามีความเหมาะสม

ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

จากการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 433 คน พบว่าระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการมีค่าเฉลี่ย 3.79 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.676 และมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสม (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

รายการ	จำนวน
ระดับความเหมาะสม	
5	53
4	247
3	123
2	10
1	0
ค่าเฉลี่ย	3.79
SD	0.676
สรุป	เหมาะสม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับการไปเลือกตั้งของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการวิเคราะห์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ เพศ สถานงาน การศึกษา อายุ รายได้ กับการตัดสินใจไปเลือกตั้ง ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับการไปเลือกตั้ง

เมื่อคำนวณหาค่าสถิติไคสแควร์ พบว่า χ^2 ที่ได้เท่ากับ 0.990 ค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.321 มากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หมายความว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการไปเลือกตั้ง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยข้อมูลในตารางที่ 18 ชี้ให้เห็นว่าเพศชายและเพศหญิงมีสัดส่วนของผู้ไปเลือกตั้ง ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 72.20 และ 76.80 ของจำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตามลำดับ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับการไปเลือกตั้งปี 2550

เพศ	ไปเลือกตั้ง	ไม่ไปเลือกตั้ง	รวม	χ^2	P-VALUE	ระดับนัยสำคัญ
ชาย	140 (72.20)	54 (27.80)	194 (100.00)	0.990	0.321	ns
หญิง	181 (76.80)	56 (23.20)	237 (100.00)			
รวม	320	110	430			

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนร้อยละ, ns หมายถึง ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่าง อายุกับการไปเลือกตั้ง

เมื่อคำนวณหาค่าสถิติไคสแควร์ พบว่า χ^2 ที่ได้เท่ากับ 15.115 ค่านัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.004 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หมายความว่าอายุกับการไปเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากตารางที่ 19 พบว่า สมาชิกสหกรณ์กลุ่มที่มีอายุมากขึ้นมีสัดส่วนของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง

อายุ	ไปเลือกตั้ง	ไม่ไปเลือกตั้ง	รวม	χ^2	P-VALUE	ระดับนัยสำคัญ
น้อยกว่า 30	12 (66.70)	6 (33.30)	18 (100.00)	0.990	0.004	***
อายุ 31-40	53 (64.30)	31 (35.70)	84 (100.00)			
อายุ 41-50	108 (78.30)	30 (21.70)	138 (100.00)			
อายุ 51-60	122 (81.9)	27 (18.1)	149 (100.00)			
60 ขึ้นไป	25 (61.00)	16 (39.00)	41 (100.00)			
รวม	320	110	430			

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนร้อยละ, *** หมายถึง มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการไปเลือกตั้ง

เมื่อคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ พบว่า χ^2 ที่ได้เท่ากับ 57.894 ค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หมายความว่าการศึกษาของสมาชิกกับการไปเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 20 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีการศึกษาสูงระดับขึ้นไปจะมีสิทธิ์ไปเลือกตั้งน้อยลง (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาระดับของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง

การศึกษา	ไป เลือกตั้ง	ไม่ไป เลือกตั้ง	รวม	χ^2	P-VALUE	ระดับ นัยสำคัญ
ประถมศึกษา- มัธยมศึกษา ตอนปลาย	127 (86.40)	20 (13.60)	147 (100.00)	42.227	0.000	***
อนุปริญญา- ปริญญาตรี	103 (83.70)	19 (16.30)	122 (100.00)			
ปริญญาโทขึ้นไป	91 (57.10)	71 (42.90)	162 (100.00)			
รวม	321	110	431			

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนร้อยละ, *** หมายถึง มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการไปเลือกตั้ง

เมื่อคำนวณค่าสถิติไคสแควร์ พบว่า χ^2 ที่ได้เท่ากับ 15.807 ค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.007 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หมายความว่ารายได้ของสมาชิกกับการไปเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 21 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีรายได้สูงมีสิทธิไปเลือกตั้งน้อยลง (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง

รายได้	ไปเลือกตั้ง	ไม่ไป เลือกตั้ง	รวม	χ^2	P-VALUE	ระดับ นัยสำคัญ
ไม่เกิน 10000	37 (85.70)	6 (14.30)	43 (100.00)	15.807	0.007	***
10,001-20,000	171 (78.20)	49 (21.80)	220 (100.00)			
20,001-30,000	64 (68.10)	30 (31.90)	94 (100.00)			
30,001-40,000	29 (72.50)	11 (27.50)	40 (100.00)			
40,001-50,000	15 (68.20)	7 (31.80)	22 (100.00)			
มากกว่า 50,000	3 (30.00)	7 (70.00)	10 (100.00)			
รวม	320	110	430			

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนร้อยละ, *** หมายถึง มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ความสัมพันธ์ระหว่างสายงานกับการไปเลือกตั้ง

เมื่อคำนวณหาค่าสถิติไคสแควร์ พบว่า χ^2 ที่ได้เท่ากับ 55.238 ค่านัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.000 น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ หมายความว่าสายงานของสมาชิกกับการไปเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากตารางที่ 22 พบว่า สมาชิกสหกรณ์ สาย ก มีสัดส่วนในการไปเลือกตั้งน้อยกว่าสาย ข และ สาย ค ตามลำดับ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสายงานของสมาชิกกับการไปเลือกตั้ง

สายงาน	ไปเลือกตั้ง	ไม่ไปเลือกตั้ง	รวม	χ^2	P-VALUE	ระดับนัยสำคัญ
สาย ก	64 (50.00)	64 (50.00)	128 (100.00)	55.238	0.000	***
สาย ข	66 (83.50)	14 (16.50)	80 (100.00)			
สาย ค	190 (86.00)	32 (14.00)	222 (100.00)			
รวม	320	110	430			

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บคือ จำนวนร้อยละ, *** หมายถึง มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้ง และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการไปเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการในอนาคต

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวน 433 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างเป็นระบบ จากนั้นรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปให้สมาชิกตัวอย่างดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามถูกนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Chi-square ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และมีอายุระหว่าง 51-60 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว มีการศึกษาดำรงปริญญาตรี ทำงานอยู่ในสาย ค และลูกจ้างประจำ และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท

ความคิดเห็นที่สมาชิกมีต่อระบบการเลือกตั้งของ สอสมก.

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างสมาชิก มีความเห็นด้วยต่อระบบการเลือกตั้งของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ทั้งนี้พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไปเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด สำหรับแรงจูงใจให้ไปเลือกตั้งที่สำคัญก็คือต้องการเลือกคนที่ดีเข้าไปเป็นกรรมการ ส่วนสาเหตุสำคัญที่ทำให้ไม่ไปเลือกตั้งก็คือกลุ่มตัวอย่างติดภารกิจอื่น ในเรื่องของการขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ไปเลือกตั้งส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามี การขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าได้ และมีสมาชิกที่ทราบว่าสามารถไปใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าได้แต่ไม่ไปให้สิทธิ์ล่วงหน้าเนื่องจากดำเนินการไม่ทัน

สำหรับความคิดเห็นของสมาชิกถึงความเหมาะสมของการจัดการเลือกตั้ง พบว่าสมาชิก เห็นว่าการดำเนินการในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นการลงคะแนนล่วงหน้า (อย่างที่เคยดำเนินการมาแล้ว) สถานที่ลงคะแนนเสียง การจัดรถรับส่งสมาชิก การประชาสัมพันธ์ ระยะเวลาที่ใช้ในการเลือกตั้ง การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การอำนวยความสะดวกทั้งก่อนวันเลือกตั้ง และ ในวันเลือกตั้ง มีความเหมาะสมดี

ระดับความเหมาะสมของระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการ

เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกต่อระบบการเลือกตั้ง ในปัจจุบัน ทั้งด้านการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ และด้านการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ มีความเหมาะสมดี

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการไปเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์

จากการวิจัยครั้งนี้ชี้ว่า อายุ การศึกษา รายได้และสายงานของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการไปเลือกตั้ง พบว่า กลุ่มคนที่มีอายุน้อย สมาชิกที่มีการศึกษารายได้สูง และเป็นสมาชิกสายอาจารย์นั้น มีการไปใช้ สิทธิเลือกตั้งน้อยกว่ากลุ่มอื่น สหกรณ์จึงควรจัดให้มีการอบรมและมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มนี้สนใจและเข้าร่วมกิจกรรมของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาพบว่าสมาชิกอีกจำนวนมากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งเป็นภาระหน้าที่สำคัญของการเป็นสมาชิก ดังนั้นจึงควรหยิบยกประเด็นนี้มาเป็นเรื่องสำคัญและทำการศึกษาอย่างละเอียดต่อไป
2. ควรศึกษาถึงระบบการเลือกตั้งของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีลักษณะแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย และ ระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการที่เหมาะสมของสหกรณ์ในมหาวิทยาลัยที่มีลักษณะต่างๆ กัน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2543. **คู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์.**

กรุงเทพฯ: บริษัทพิพิธการพิมพ์ จำกัด.

กรมส่งเสริมสหกรณ์ กองฝึกอบรม. 2542. **เอกสารการสัมมนาข้าราชการเรื่อง “**

พระราชบัญญัติสหกรณ์ฉบับใหม่”. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมสหกรณ์.

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. **การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows.** กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท. 2543. **การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาสหกรณ์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จำนง สมประสงค์. 2531. **คู่มือการปฏิบัติงานสหกรณ์ออมทรัพย์.** กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชูศรี คูหารัตนไชย. 2538. **สถิติเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร.

เชิญ บำรุงวงศ์. 2542. **สหกรณ์ออมทรัพย์จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัดพิมพ์อักษร.

เชาวเลิศ ปัญจเวสารัช. 2544. **ความคิดเห็นในการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคาร ไทย**

ธนาคารจำกัด. (มหาชน). วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์,

มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด. 2545. **พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.**

2544. กรุงเทพฯ: บริษัท ดาต้าเปเปอร์แอนด์พรีนท์ จำกัด.

ธงชัย สันติวงษ์. 2527. **พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

นิภา ศรีไพโรจน์. 2527. **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: บริษัท ศึกษาพร จำกัด.

นฤกุล กรเย็นยงค์. 2542. **หลักและวิธีการสหกรณ์**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พสุ สัตถาภรณ์. 2533. **การบริหารงานสหกรณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไอดีเอ็นเอสไตร์.

พรพรรณ วีระแพทย์. 2550. **ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารจากเอกสาร "ข่าว สอ.มก." ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มนตรี ทองปรีชา. 2545. **ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำกัด ที่มีต่อประชาธิปไตยในองค์กร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รัฐพล กิตตินรรัตน์. 2543. **แบบจำลองลิเนียร์โปรแกรมมิ่งเพื่อบริหารเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์: กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุกัญญา พูลสวัสดิ์กิติกุล. 2545. **การวิเคราะห์เกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุธิดา เทียนมนัส. 2538. **วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด. 2538. 36 ปี สหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด. กรุงเทพฯ: สหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด.

_____. 2543. **ข้อบังคับสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด.** กรุงเทพฯ:
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด.

_____. 2550. **รายงานกิจการประจำปี 2550 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ จำกัด.** กรุงเทพฯ: สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จำกัด.

สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย. 2548. **พระราชบัญญัติสหกรณ์.** พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรสยามการพิมพ์.

อัญชิษฐา รักแดง. 2548. **ความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินปันผลและเงินเฉลี่ย
คืนของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด.**
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ ทำขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการและผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด ” วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับระบบการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์และนำผลการวิจัยที่ได้รับไปแก้ไขปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ปัจจุบันท่านทำงานอยู่ในคณะใด

4. ประเภทและสายบุคลากร

4.1 ท่านเป็นบุคลากรประเภทใดของมหาวิทยาลัย

☐

ข้าราชการ

☐

ลูกจ้างประจำ

☐

พนักงานมหาวิทยาลัยเงินงบประมาณ

☐

พนักงานมหาวิทยาลัยเงินรายได้

☐

พนักงานในราชการ

4.2 ท่านเป็นบุคลากรสายใดในมหาวิทยาลัย

☐

สาย ก

☐

สาย ข

☐

สาย ค

5. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
☐ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ (ระบุ)

6. สถานภาพสมรส

- ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หม้าย/หย่าร้าง

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมตัวท่านด้วย) คน

8. รายได้ต่อเดือน

8.1 เงินเดือน

- ☐ ไม่เกิน 10,000 บาท ☐ 10,001 - 20,000 บาท ☐ 20,001 - 30,000 บาท
☐ 30,001 - 40,000 บาท ☐ 40,001 - 50,000 บาท ☐ มากกว่า 50,000 บาท

8.2 เงินประจำตำแหน่งและเงินตอบแทนอื่นๆ

- ☐ ไม่เกิน 5,000 บาท ☐ 5,001 - 10,000 บาท ☐ 10,001- 15,000 บาท
☐ 15,001- 20,00 บาท ☐ 20,001 - 25,000 บาท ☐ มากกว่า 25,000 บาท

9. ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ปี

10. มูลค่าหุ้นที่ท่านถืออยู่ บาท

11. ความถี่โดยเฉลี่ยของการติดต่อกับสหกรณ์ในรอบ 1 ปี

- ☐ น้อยกว่า 6 ครั้ง ☐ 7 - 12 ครั้ง ☐ มากกว่า 12 ครั้ง

12. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสหกรณ์บ้างหรือไม่

- ☐ เข้าร่วมเป็นบางครั้ง ☐ เข้าร่วมบ่อยครั้ง ☐ ไม่เคยเข้าร่วม (ถ้าไม่เคยข้าม
 ไปทำข้อ 14)

13. สำหรับผู้ที่เคยเข้าร่วม ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมใหญ่บ้างหรือไม่

- ☐ เคย บางครั้ง ☐ เคย บ่อยครั้ง ☐ ไม่เคย

ส่วนที่สอง

ความคิดเห็นที่ท่านมีต่อระบบการเลือกตั้งของ สอ.มก.

14. ท่านเคยไปเลือกตั้งคณะกรรมการสหกรณ์ ครั้ง
15. ท่านไปเลือกตั้งคณะกรรมการครั้งล่าสุดหรือไม่
- ☐ ได้ไปเลือกตั้ง ☐ ไม่ได้ไปเลือกตั้ง
16. กรณีที่ท่านไปเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ แรงจูงใจสำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไปเลือกตั้งคืออะไร
- ☐ ทำตามหน้าที่สมาชิกที่ดี ☐ ต้องการเลือกคนที่ดีเข้าไปเป็นกรรมการ
- ☐ มีรถรับส่ง ☐ สถานที่เลือกตั้งอยู่ใกล้ ☐ เพื่อนมาชวน
- ☐ อื่นๆ
17. กรณีที่ท่านไม่ได้ไปเลือกตั้ง เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านไม่ได้ไปเลือกตั้งคืออะไร
- ☐ ไม่ทราบว่ามีเลือกตั้ง ☐ ทราบแต่ลืม
- ☐ ติดราชการและภารกิจอื่น ☐ ติดสอนทั้งวัน
- ☐ ป่วย ☐ ติดภารกิจอื่น
- ☐ สถานที่ลงคะแนนอยู่ไกล ☐ ไม่มีผู้สมัครที่น่าสนใจ
- ☐ ไม่เห็นความจำเป็นของการเลือกตั้ง ☐ ขาดพาหนะสนับสนุนการเดินทาง
- ☐ ไปเลือกตั้ง
- ☐ ไม่เห็นความจำเป็นของการมีกรรมการดำเนินการ ☐ ไปไม่ทันการเลือกตั้ง
- ☐ เบื่อหน่ายการเลือกตั้ง ☐ อื่นๆ
18. กรณีที่ท่านไม่ได้ไปเลือกตั้งเนื่องจากติดงาน / ธุระอื่นๆ ทำไมท่านไม่ขอใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้า
- ☐ ไม่ทราบว่าจะสามารถทำได้ ☐ ทราบ
- () แต่ คิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก
- () แต่ ดำเนินการไม่ทัน

19. ความคิดเห็นต่อระบบการเลือกตั้งในปัจจุบัน

19.1 การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ

ประเด็น	ระดับความเห็น					ความเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1) แบ่งสมาชิกออกเป็น 2 สาย คือ สายวิชาการ(สาย ก และ ข) และสายธุรกิจ (สาย ค และ ลูกจ้างประจำ) โดยแต่ละสายเลือกกันเอง เฉพาะในสายมาเป็นกรรมการดำเนินการในสายตนเอง (ไม่มีการเลือกข้ามสาย) 2) กำหนดให้มีตัวแทนแต่ละสายตามข้อ (1) จำนวนเท่ากันคือ 7 คน (ปัจจุบันมีสมาชิกสายวิชาการ 3,152 คน และ สมาชิกสายธุรกิจ 2,887 คน) 3)สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิเลือกกรรมการได้เท่ากับจำนวนกรรมการที่ว่างลงในแต่ละสาย (สมาชิก 1 คนเลือกผู้สมัครได้มากกว่า 1 คน)						

19.2 การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

ข้อมูลทั่วไป : ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้กำหนดให้มีการตรวจสอบ 3 รูปแบบ คือ

1. ตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 3 คน (เลือกจากที่ประชุมใหญ่)
2. ตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบภายใน (ดูความถูกต้องด้านบัญชี)
3. ตรวจสอบโดยผู้ตรวจสอบบัญชีอนุญาต ซึ่งที่ประชุมใหญ่เป็นผู้เลือกบริษัท (กฎหมายกำหนด)

ประเด็น[	ระดับความเห็น					ความเห็นเพิ่มเติม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการปัจจุบันกำหนดไว้ 3 คน						
2) แบ่งผู้ตรวจสอบกิจการออกเป็น 3 ด้าน คือ (1) ด้านบัญชีการเงิน (2) ด้านกฎหมายและกฎหมายสหกรณ์ (3) ด้านบริหารทั่วไป						
3) ผู้ที่จะสมควรรับเลือกตั้งเป็นผู้ตรวจสอบต้องผ่านหลักสูตรเฉพาะผู้ตรวจสอบกิจการมาก่อน						

4) ท่านคิดว่าควรมีระบบการตรวจสอบในรูปแบบไหนเพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้วอีกหรือไม่ ถ้ามีโปรดระบุและให้รายละเอียด

20. ควรจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้า(อย่างที่เคยดำเนินการมาแล้ว)หรือไม่

- ☐ ควร ☐ ไม่ควร เนื่องจาก.....

21. สถานที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้งจริงควรเป็นอย่างไร

- ☐ ก. กระจายในแต่ละวิทยาเขต / หน่วยงานต่างจังหวัด (เหมือนปัจจุบัน)
☐ ข. ทั้งมหาวิทยาลัยรวมไว้ที่เดียวกัน คือ วิทยาเขตบางเขน
☐ ค. แยกหน่วยลงคะแนนไปตามคณะ สำนัก สถาบัน (ไม่รวมที่เดียวกัน)
☐ ง. อื่นๆ

22. กรณีที่ข้อ 21 ตอบข้อ ก. ท่านเห็นว่าสถานที่ลงคะแนนเสียงครั้งที่ผ่านมา (อาคารจักรพันธ์) มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
 ข้อเสนอแนะ

23. การจัดรถรับส่งโดยใช้รถประจำทางของมหาวิทยาลัย 2 คัน วิ่งเวียนรับสมาชิก และใช้รถตู้ของคณะต่าง ๆ เหมือนที่ผ่านมาเหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
 ข้อเสนอแนะ.....

24. การประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งที่ผ่านมา (ส่งเอกสารเชิญชวนพร้อมประวัติผู้สมัครให้กับสมาชิกทุกท่าน / ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ สอ.มก.) เหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
 ข้อเสนอแนะ

25. ระยะเวลาในการเลือกตั้ง ระหว่าง 9.00 – 15.30 น. (เหมือนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน) มีความเหมาะสมหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
ข้อเสนอแนะ

26. การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ผ่านมา (โดยการปิดประกาศที่หน่วยงานหลักของแต่ละวิทยาเขตและตามหน่วยงานย่อย ในต่างจังหวัด พร้อมทั้งส่งผ่าน Email ของทุกท่าน) เหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
ข้อเสนอแนะ.....

27. การอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกที่มาติดต่อประสานงานการเลือกตั้ง (ก่อนวันเลือกตั้ง) เช่น การขอทราบข้อมูลเพิ่มเติม การขอใช้สิทธิ์ลงคะแนนล่วงหน้า เป็นต้น มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก.....
ข้อเสนอแนะ

28. การอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกที่มาเลือกตั้ง (วันเลือกตั้ง) เหมาะสมแล้วหรือไม่

- ☐ เหมาะสม
- ☐ ไม่เหมาะสม เนื่องจาก
ข้อเสนอแนะ

29. โดยภาพรวมแล้วท่านเห็นว่าระบบการเลือกตั้งกรรมการและผู้ตรวจสอบกิจการที่เป็นอยู่มีความเหมาะสมระดับใด

- ☐ มากที่สุด ☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย ☐ น้อยที่สุด

30. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อการจัดการเลือกตั้งในครั้งต่อไป (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวเนตรนภา แป้นปรุง

วัน เดือน ปี ที่เกิด

28 เมษายน พ.ศ. 2525

สถานที่เกิด

จ.กระบี่

ประวัติการศึกษา

นศ.บ. (นิเทศศาสตรบัณฑิต)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

